

บทที่ ๕

ความสัมพันธ์ของถ้อยคำที่ใช้เป็นส่วนหนึ่งในข่าวการเมืองกับเหตุการณ์ของบ้านเมือง

๑. ภูมิหลังทางการเมืองระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๓๘

หลังจากที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ตัวแทนพรรคร่วมรัฐบาลเก่า ๕ พรรค ได้แก่ พรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม พรรคประชาธิปัตย์ พรรคราษฎร พรรคสหประชาชาติไทย ได้ร่วมกันลงนามในหนังสือเสนอให้ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี แล้วมอบให้เลขาธิการพรรคชาติไทยในขณะนั้น คือ นายบรรหาร ศิลปอาชา นำหนังสือดังกล่าวไปมอบให้ นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และมีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรีต่อจากพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ตั้งแต่วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี จนกระทั่งถึงในวันที่ ๒๓ ก.พ. ๒๕๓๔ ได้ถูกคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติยึดอำนาจ

๑.๑ เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๔ เรียกได้ว่าเป็นปีของนายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ ๕ หรือ “จปร.๕” เพราะนายทหารรุ่นนี้ได้ตำแหน่งสำคัญๆ ในกองทัพเกือบทั้งหมด เช่น พล.ร.อ.พิเชษฐ การุณยวิช เป็นผู้บัญชาการทหารเรือ พล.อ.อ.เกษม ไรจนนิล เป็นผู้บัญชาการทหารอากาศ พล.อ.สุจินดา คราประยูร เป็นผู้บัญชาการกองทัพบก พล.อ.วิโรจน์ แสงสนิท เป็นเสนาธิการทหารบก พล.อ.อิสระพงศ์ หนุนภักดี เป็น รองผู้บัญชาการทหารบก วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ได้มีกลุ่มทหารที่เรียกตนเองว่า “คณะรักษาความมั่นคงและสงบเรียบร้อยแห่งชาติ หรือ รสช.” ภายใต้การนำของนายทหารจปร. ๕ ที่ดำรงตำแหน่งที่สำคัญต่าง ๆ เข้ายึดอำนาจจากพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีในขณะที่กำลังเดินทางออกจากสนามบินดอนเมือง เพื่อไปเข้าเฝ้าฯพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งกำลังประทับอยู่ที่เชียงใหม่ คณะของพล.อ.ชาติชาย ประกอบไปด้วยข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี หน่วยรักษาความปลอดภัย รวมทั้ง พล.อ.อาทิตย์ กำลังเอก ซึ่งเพิ่งจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

พล.อ.ชาติชาย กำลังจะนำ พล.อ.อาทิตย์ กำลังเอก ไปเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณในการเข้ารับตำแหน่ง ฝ่ายผู้ยึดอำนาจใช้ทหารอากาศเป็นผู้ลงมือจับคณะของ พล.อ.ชาติชายในเครื่องบิน ก่อนที่เครื่องบินจะบินขึ้น โดยที่ พล.อ.อ.เกษตร โรจนนิล ผู้บัญชาการทหารอากาศในขณะนั้นเป็นแกนนำสำคัญคนหนึ่งของคณะรสช. พล.อ.ชาติชาย อาจจะทราบว่าจะมีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นจึงมีการระวังตัวอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะที่อยู่บ้านพัก หรือที่ทำเนียบรัฐบาล ได้จัดเตรียม รถถ่ายทอควิทยุเคลื่อนที่ เพื่อใช้ในการกระจายเสียงต่อต้านถ้ามีการยึดอำนาจเกิดขึ้น คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติได้อ้างเหตุผลในการยึดอำนาจในครั้งนี้ดังมีสาระสำคัญ ๕ ข้อ ดังต่อไปนี้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๘ ,ตอนที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) : ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔, หน้า ๑)

๑. พฤติการณ์นอรัษฎากรบังหลวง
๒. ข้าราชการการเมืองใช้อำนาจกดขี่ข้าราชการประจำผู้ซื่อสัตย์ สุจริต
๓. รัฐบาลเป็นเผด็จการทางรัฐสภา
๔. การทำลายสถาบันทางทหาร
๕. การบิดเบือนคดีล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์

พลเอกสุนทร คงสมพงษ์ หัวหน้าคณะรสช. ไม่ได้คุมอำนาจทางทหารอย่างแท้จริงเหมือน พลเอกสุจินดา คราประยูร รองหัวหน้าคณะรสช. แกนนำคนสำคัญของนายทหารที่เรียกว่าจปร. ๕ ซึ่งขณะนั้นเป็นผู้บัญชาการทหารบก ในวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ คณะรสช. ก็ได้กระทำการซึ่งคณะผู้ยึดอำนาจชุดก่อนๆ ไม่เคยกระทำมาก่อนคือ การตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งเพื่อดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินนักการเมืองผู้มีพฤติกรรมซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีทรัพย์สินมากและร่ำรวยผิดปกติ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินประกอบด้วย

๑. พลเอกสิทธิ จิรโรจน์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุธี อากาศฤกษ์	รองประธานกรรมการ
๓. นายมงคล เปาอินทร์	กรรมการ
๔. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย	กรรมการ
๕. นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์	กรรมการ
๖. พลตำรวจโทวิโรจน์ เปาอินทร์	กรรมการ
๗. นายชัยเชต สุนทรพิพิธ	กรรมการและเลขานุการ

คณะรสช. ได้มอบอำนาจให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินดำเนินการตรวจสอบว่า นักการเมืองผู้ใดบ้างร่ำรวยผิดปกติ และเมื่อตรวจพบว่าบุคคลใดได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ ก็จะมอบ

หมายให้ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป นอกจากการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินแล้ว แกนนำของคณะรศช. มิได้เป็นนายกรัฐมนตรี คณะรศช. ได้แต่งตั้งนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี และได้มีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ โดยสภานิติบัญญัติที่คณะรศช. ได้แต่งตั้งขึ้นเป็นรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้ใน พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นหลังจากมีการยึดอำนาจแล้ว กำหนดให้มีวุฒิสมาชิกที่มาจาก การแต่งตั้ง และไม่ได้กำหนดว่านายกรัฐมนตรี จะต้องมาจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑.๒ เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๕

หลังจากที่รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ประกาศใช้แล้ว ก็มีการเลือกตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยก่อนการเลือกตั้งมีพรรคการเมืองใหม่เกิดขึ้นพรรคหนึ่ง คือ พรรคสามัคคีธรรม พรรคนี้มีสมาชิกเป็นอดีตนักการเมืองจากหลายพรรค และมีบุคคลที่มีความสัมพันธ์สนิทสนมกับคณะรศช.มาร่วมด้วยก็คือ นาวาอากาศตรีฐิติ นาครทรรพ เลขานุการพรรค หัวหน้าพรรคคือ นายณรงค์ วงศ์วรรณ อดีตหัวหน้าพรรครวมไทย และ อดีตหัวหน้าพรรคเอกภาพ พรรคสามัคคีธรรมได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนแกนนำของคณะรศช. และอาจจะกล่าวได้ว่า แกนนำของคณะรศช.มีส่วนสนับสนุนพรรคนี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษาอำนาจของพวกเขาหลังจากที่มีการเลือกตั้ง การเลือกตั้งครั้งนี้ปรากฏผลเลือกตั้งดังนี้

พรรคสามัคคีธรรม	๗๕	คน
พรรคชาติไทย	๗๔	คน
พรรคความหวังใหม่	๗๒	คน
พรรคประชาธิปัตย์	๔๔	คน
พรรคพลังธรรม	๔๑	คน
พรรคกิจสังคม	๓๑	คน
พรรคประชากรไทย	๗	คน
พรรคเอกภาพ	๖	คน
พรรคราษฎร	๔	คน
พรรคมวลชน	๑	คน
พรรคปวงชนชาวไทย	๑	คน

คณะรศช. ได้สนับสนุนให้ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา พรรคสามัคคีธรรมเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร การได้เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรของดร.อาทิตย์ สำคัญต่อพรรคสามัคคีธรรม เพราะประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานรัฐสภา และเป็นผู้ลงนามสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ก่อนและหลังการเลือกตั้งพลเอกสุจินดา คราประยูร ผู้บัญชาการทหารบกและผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนว่าตนจะไม่รับเป็นนายกรัฐมนตรีอย่างเด็ดขาด เนื่องจากการประกาศของพลเอกสุจินดาอย่างชัดเจนว่าจะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จึงทำให้นายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมซึ่งเป็นพรรคที่มีที่นั่งมากที่สุดขณะนั้นมีโอกาสเป็นนายกรัฐมนตรี และนายณรงค์ วงศ์วรรณ ก็พร้อมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ปรากฏว่ามีสื่อมวลชนได้ตีพิมพ์ข่าวว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาเคยปฏิเสธที่จะไม่ออกวีซ่าให้แก่ นายณรงค์ วงศ์วรรณ และตีพิมพ์เป็นทำนองว่าการที่ไม่ยอมออกวีซ่านั้นก็เพราะว่านายณรงค์ พัวพันกับ ขบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งนายณรงค์ได้ออกมาปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าวอย่างสิ้นเชิง และกล่าวว่าข่าวนี้เป็นการกลั่นแกล้งที่ทำให้เขาไม่ได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในที่สุด แกนนนำ ๕ พรรครัฐบาลได้เลือกเสนอชื่อให้ พลเอกสุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว พลเอกสุจินดาได้ลาออกจากตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก และผู้บัญชาการทหารสูงสุด พลเอกอิสระพงษ์ หนูนุกถิติ ได้เข้าดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก และ พลอากาศเอกเกษร โจนินิล เข้าดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดแทน

๑.๓. เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ๑๗ - ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

นายทหารจปร. ๕ ซึ่งมี ๓ คน คือพลเอกสุจินดา คราประยูร พลเอกอิสระพงษ์ หนูนุกถิติ และพลอากาศเอกเกษร โจนินิล เป็นผู้นำสำคัญของคณะรศช.ซึ่งได้เข้ามาบริหารประเทศตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๕ เมื่อคณะรศช. ได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับพ.ศ. ๒๕๒๑ และจัดให้มีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่นั้น นักวิชาการและสื่อมวลชนต่างคิดว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะร่างรัฐธรรมนูญที่เปิดโอกาสให้ผู้นำของคณะรศช. คือ พลเอกสุจินดา คราประยูร และพลอากาศเอกเกษร โจนินิล เป็นนายกรัฐมนตรี ทั้งสองคนนี้มีมักจะออกมาปฏิเสธว่าไม่สนใจการเมือง และจะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเด็ดขาด โดยเฉพาะพลเอกสุจินดานั้นออกมาปฏิเสธอย่างหนักแน่นหลายครั้ง เช่นเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ว่า “ผมยืนยันไม่เล่นการเมือง ไม่ลงเลือกตั้ง ไม่เป็นนายกรัฐมนตรี โดยเด็ดขาด การเมืองไม่มีอะไรแน่นอน” (ผู้จัดการฉบับพิเศษ : พฤษภาคมทมิฬ, สำนักพิมพ์ผู้จัดการ ,๒๕๓๕ น.๘) อย่างไรก็ตามแม้แกนนำของคณะรศช.จะออกมาปฏิเสธหลายครั้งว่าไม่ต้องการบริหารประเทศ แต่การที่รัฐธรรมนูญฉบับวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๔ มิได้ระบุว่านายกรัฐมนตรี

มนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง ก็อาจเป็นเครื่องชี้ได้ว่าคณะรศช. ได้เปิดช่องทางให้ผู้นำรศช.เข้ามาเป็น นายกรัฐมนตรีได้

นอกจากข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญแล้ว การตั้งพรรคสามัคคีธรรมก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ เห็นความต้องการสืบทอดอำนาจของรศช.เพราะจะได้เสียดังกล่าวสนับสนุนคนในคณะ รศช.ได้รับเลือกให้เป็นนายกรัฐมนตรี พลเอกสุจินดา คราประยูร ยอมรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕ กระแสคัดค้านรัฐบาลพลเอกสุจินดาจึงได้เริ่มขึ้นในวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ร.ต.ฉลาด วรฉัตร เริ่มประท้วงการเป็นนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา โดยประกาศจะ อดอาหารจนกว่าจะเสียชีวิต หรือพลเอกสุจินดาจะลาออกจากการเป็นนายกรัฐมนตรี ในตอนแรกการ อดอาหารประท้วงของร.ต.ฉลาด วรฉัตร มีผู้สนใจไม่มากนัก เพราะร.ต.ฉลาด มิได้เป็นสมาชิกของ พรรคหรือองค์กรใดๆ จนกระทั่งในวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ พลตรีจำลอง ศรีเมือง หัวหน้า พรรคพลังธรรม ซึ่งในขณะนั้นได้รับความนิยมจากชาวกรุงเทพมหานครมาก เข้าร่วมการอดอาหาร ประท้วงด้วยเช่นกัน พลตรีจำลอง ศรีเมืองประกาศอดอาหารจนกว่าจะเสียชีวิตและจะไม่ดื่มน้ำด้วย มีคนองหลายกลุ่มจำนวนมากสนับสนุนพลตรีจำลอง พลตรีจำลองจึงได้ย้ายสถานที่อดอาหารของตน มาที่สนามหลวง เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ในวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ มีการประชุมรัฐสภาเพื่อ แลกงนโยบายของรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร ซึ่งพลเอกสุจินดาได้ถือโอกาสช่วงหนึ่งกล่าวถึง สาเหตุของการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ว่า

“ . . . อนึ่งตามที่ได้มีผู้อภิปรายกันมากเกี่ยวกับการเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ กระผม นั้น ผมขอเรียนเหตุผลที่ผมต้องรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีผ่านท่านประธานสภาดังนี้ ประการ แรกรัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดว่านายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประการที่สอง ผม เคยรับราชการใกล้ชิดกับบุคคลหนึ่ง ที่ปัจจุบันนี้มาเป็นนักการเมืองในปัจจุบัน ทราบดีว่าบุคคลผู้นั้นมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มที่เรียกตัวเองว่า สภาปฏิวัติ หรือที่ประชาชนทั่วไปเรียกว่า สภาโง้ง ผม ได้เคยเสนอแนะหลายครั้งให้ถอนตัวมาจากคนกลุ่มนั้น และผมค่อนข้างแน่ใจว่า ระบอบประชาธิปไตย ที่ผู้นั้นใฝ่ฝันคือ การขึ้นสู่อำนาจในระบอบประชาธิปไตยแบบประชาธิปไตย ในขณะนี้กลุ่มที่ได้ดำเนินการ ก่อความไม่สงบอยู่นอกสภา เพื่อที่จะสร้างความวุ่นวาย เพื่อนำประเทศไปสู่ระบอบสภาประชาธิปไตย ส่วนหนึ่งก็คือบุคคลกลุ่มนี้ ประการที่สาม ผมได้รับการขอร้องจากพุทธศาสนิกชนจำนวนมากให้มารับ ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อป้องกันและรักษาไว้ซึ่งศาสนาพุทธที่กำลังถูบุคคลกลุ่มหนึ่งก่อตั้งศาสนา ขึ้นมาใหม่ ประการที่สี่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านก็ได้เรียนให้ท่านประธานสภาทราบแล้วว่า การเลือกตั้งที่ผ่านมา ได้มีการใช้เงินกันมากกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา ในฐานะคนกลางที่เป็นนายกรัฐมนตรี คงจะอยู่ในฐานะที่ควบคุมดูแลการทุจริต คอร์ปชั่น ได้ดีที่สุด . . . ”

การอดอาหารประท้วงของพลตรีจำลอง ศรีเมืองซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ ๔ พฤษภาคมนั้น ได้มีกลุ่ม ต่างๆ เข้าร่วมการประท้วงด้วย เช่น นักวิชาการบางคน นักการเมืองที่ไม่ได้ร่วมอยู่ในคณะรัฐบาล กลุ่ม

ที่เรียกตนเองว่า สมาพันธ์ประชาธิปไตย ซึ่งมีประธานคือ นายแพทย์สันต์ ทัศธีรัตน์ และกลุ่มคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ซึ่งมีนายโคทม อาริยา เป็นแกนนำสำคัญ ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ พลตรีจำลอง ได้เลิกอดอาหาร และคณะผู้ชุมนุมได้ยุติลงชั่วคราว ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ พลตรีจำลอง ศรีเมือง เริ่มดำเนินการประท้วงต่อที่สนามหลวง โดยได้แจ้งไว้ล่วงหน้าก่อน และสื่อมวลชนได้เสนอข่าวกันอย่างครึกโครม ในวันที่นี้มีผู้มาเข้าร่วมชุมนุมมากกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน เวลา ๒๑.๓๐ น. ของวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ พลตรีจำลอง ศรีเมือง ได้นำผู้ชุมนุมเดินทางออกจากสนามหลวงมุ่งไปยังทำเนียบรัฐบาล เพื่อกดดันให้พลเอกสุจินดา คราประยูรลาออก (ผู้จัดการฉบับพิเศษ พฤษภาคม ๒๕๓๕ อังแล้ว หน้า ๕๖) เหตุผลที่พลตรีจำลองอ้างก็คือ เพื่อไปยื่นข้อเรียกร้องที่ทำเนียบรัฐบาล พลตรีจำลอง ศรีเมือง ได้ชี้แจงในภายหลังว่ามติที่ให้เคลื่อนผู้ชุมนุมออกจากสนามหลวงเป็นมติของ กรรมการสมาพันธ์ประชาธิปไตย ซึ่งมีนายแพทย์สันต์ ทัศธีรัตน์ เป็นประธาน และมี พลตรีจำลอง ศรีเมือง เป็นที่ปรึกษา (เขียน ชีระวิทย์, วิกฤตการณ์การเมืองไทย : กรณีพฤษภาทมิฬ ๒๕๓๕ มติชน น.๓๘) ขณะนั้นรัฐบาลได้นำเจ้าหน้าที่ตำรวจ และทหารจำนวนหนึ่งมาตั้งอยู่บริเวณสะพานผ่านฟ้า บนถนนราชดำเนิน ซึ่งผู้ที่มาชุมนุมต้องผ่านฝ่ายเจ้าหน้าที่ได้นำลวดหนามมาถักเป็นกำแพงไว้ด้วย เมื่อขบวนผู้ชุมนุมเดินทางไปถึงจุดสกัดของเจ้าหน้าที่ ทั้งสองฝ่ายก็ประจันหน้ากัน และเริ่มปะทะกันอย่างรุนแรง จนถึงเช้าของวันที่ ๑๘ พฤษภาคม มีผู้บาดเจ็บและล้มตาย รัฐบาลได้ประกาศภาวะฉุกเฉิน เมื่อเวลา ๐๐.๓๐ น. ของวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกันตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล แต่ประกาศดังกล่าวมิได้มีผลประการใด เหตุการณ์ลุกลามรุนแรงแผ่ไปทั่วบริเวณสะพานผ่านฟ้า ตามแนวถนนราชดำเนินมีผู้คนบาดเจ็บ เสียชีวิต และเสียทรัพย์สินจำนวนมาก โดยเฉพาะอาคารหลายหลังที่ตั้งอยู่ใกล้บริเวณที่เกิดเหตุ เหตุการณ์ครั้งนี้สงบลงได้ก็ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ ได้โปรดเกล้าฯ ให้พลเอกสุจินดา คราประยูร และพลตรีจำลอง ศรีเมือง เข้าเฝ้าฯ พร้อมกัน เมื่อเวลาประมาณ ๒๑.๓๐ น. ของวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีพระราชกระแสรับสั่งให้ทั้งสองคนหันหน้าเข้าหากัน แรกกดดันจากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬทำให้พลเอกสุจินดา คราประยูร ต้องลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเป็นการ แสดงความรับผิดชอบทางการเมือง และเพื่อให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นไปได้โดยอิสระ หลังจากที่พลเอกสุจินดาลาออกแล้วประชาชนยังคงโกรธแค้นคณะรัฐประหารและทหารไทยอยู่ทั่วไป ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายชื่อนายอานันท์ ปันยารชุน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้นายอานันท์ ปันยารชุน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕ หลังจากนั้นได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญอีกหลายครั้ง ก่อน

การเลือกตั้งในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๕ ที่จะมาถึง ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญหลายประการคือ

๑. หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม คือ นายณรงค์ วงศ์วรรณ ได้ลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรค และได้ย้ายไปอยู่พรรคชาติไทย สมาชิกพรรคสามัคคีธรรมส่วนหนึ่งไปอยู่กับพรรคชาติไทย บางคนก็ไปอยู่พรรคชาติพัฒนาซึ่งตั้งขึ้นมาใหม่ พรรคสามัคคีธรรมกลายเป็นพรรคที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่สนใจเพราะได้ชื่อว่าเป็นพรรคมารเนื่องจากได้สนับสนุนคณะรักษาความสงบและเรียบร้อยแห่งชาติในขณะที่ครองอำนาจ

๒. หัวหน้าพรรคชาติไทย คือ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ลาออกจากพรรคชาติไทย และได้จัดตั้งพรรคใหม่คือ พรรคชาติพัฒนา โดยมีอดีตส.ส.จากพรรคชาติไทย พรรคสามัคคีธรรม และพรรคประชาธิปไตยตามไปอยู่ด้วย

๓. หัวหน้าพรรคเอกภาพ คือ นายบุญชู โรจนเสถียร ลาออกจากพรรคเอกภาพและย้ายไปอยู่พรรคพลังธรรม ซึ่งมีพลตรีจำลอง ศรีเมือง เป็นหัวหน้าพรรค โดยมีอดีตส.ส. จำนวนหนึ่งตามไปอยู่ด้วย

ระหว่างที่การหาเสียงเลือกตั้งในครั้งนี้อกำลังดำเนินไปนั้น มีการกล่าวโจมตีหลายพรรคการเมืองที่ร่วมสนับสนุนพลเอกสุจินดา คราประยูร ให้เป็นนายกรัฐมนตรีว่า เป็น “พรรคมาร” โดยเฉพาะอย่างยิ่งพรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม และพรรคชาติพัฒนา หลังจากการเลือกตั้งในวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ปรากฏว่า พรรคประชาธิปไตย ได้รับเลือกเข้ามามากที่สุด จึงทำให้มีโอกาสนในการเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล ในที่สุดนายมารุต บุญนาค ได้ ทูลเกล้าฯ ถวายชื่อ นายชวน หลีกภัย ให้เป็นนายกรัฐมนตรี พรรคประชาธิปไตยได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลร่วมกับพรรคอื่นคือ พรรคกิจสังคม พรรคความหวังใหม่ พรรคเอกภาพ และพรรคพลังธรรม การรวมตัวกันของ ๕ พรรคดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มีดังนี้

๑. เนื่องจากพรรคกิจสังคม นั้นเคยถูกเรียกเป็น “พรรคมาร” ในช่วงที่เกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เพราะเป็นพรรคหนึ่งที่สนับสนุนการขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูร แต่พรรคประชาธิปไตยไม่มีทางเลือก เพราะถ้าไม่รวมพรรคกิจสังคมก็ต้องรวมพรรคชาติไทย หรือพรรคชาติพัฒนา ในขณะเดียวกัน นายมนตรี พงษ์พานิช เคยถูกกล่าวหาจากคณะรชช.ว่า เป็นผู้ที่ร้ายวศิดปกติจนต้องถูกสอบสวน พรรคประชาธิปไตยจึงให้คนในพรรคกิจสังคมเป็นรัฐมนตรี แต่ไม่ให้นายมนตรี พงษ์พานิช เป็นรัฐมนตรี

๒. พรรคพลังธรรม มีหัวหน้าพรรคคือ พลตรีจำลอง ศรีเมือง เป็นผู้นำคนสำคัญคนหนึ่งในการต่อต้านการเป็นนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูร เมื่อเข้าร่วมรัฐบาลแล้ว พลตรีจำลอง ศรีเมืองไม่ยอมรับตำแหน่งรัฐมนตรี ในขณะที่ส.ส.ส่วนหนึ่งของพรรคได้รับตำแหน่งรัฐมนตรี

๓. หัวหน้าพรรคความหวังใหม่คือ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เคยตั้งความหวังว่าจะเป็น นายกรัฐมนตรี แต่เมื่อส.ส. ในพรรคที่ได้รับเลือกตั้งมีน้อยกว่าจึงต้องยอมให้พรรคประชาธิปไตยเป็น แกนนำในการตั้งรัฐบาล พลเอกชวลิต ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมหาดไทย ซึ่งเป็นกระทรวงที่สำคัญใน รัฐบาลเพราะคณะกรรมการบริหารส่วนภูมิภาค สามารถแต่งตั้งและโยกย้ายผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ นอกจากกรุงเทพมหานครและควบคุมกรมตำรวจอีกด้วย

๑.๔ เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองในช่วงพ.ศ.๒๕๓๖ - ๒๕๓๗

หลังจากรัฐบาลผสมซึ่งมีนายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ได้บริหารประเทศ มาได้ระยะหนึ่ง เกิดปัญหาในการบริหารงาน เนื่องจากมีพรรคร่วมรัฐบาลหลายพรรค หลังจากที่ บริหารประเทศมาได้เวลา ๑ ปี พรรคกิจสังคมได้ลาออกจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาล นายชวน หลีกภัย ได้เลือกให้พรรคเสรีธรรมเข้าร่วมรัฐบาลแทน ทั้งนี้ก่อนหน้าที่พรรคกิจสังคมจะลาออกจากการร่วมรัฐบาลนั้น นายมนตรี พงษ์พานิชได้ไปตกลงกับหัวหน้าฝ่ายค้านคือ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชน นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้า พรรคประชากรไทย และนายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์ หัวหน้าพรรคราษฎร โดยตกลงที่จะรวมพรรคเหล่านี้ เป็นพรรคเดียวกัน การรวมกันนี้เป็นการรวมที่แปลกคือ ไม่ได้ตั้งชื่อพรรคใหม่ แต่ทุกพรรคที่ทำการ ประชุมกันจะยุบพรรคของตนเองมารวมเข้ากับพรรคกิจสังคมซึ่งเป็นพรรครัฐบาลอยู่แล้ว ในด้านการ เมืองนั้นการกระทำเช่นนี้หมายถึง ถ้าพรรคกิจสังคมยังไม่ได้ลาออกจากการร่วมรัฐบาลก็จะเป็นพรรคที่มี จำนวนส.ส.มากที่สุด ในเวลาเดียวกันก็ยิ่งแสดงว่าพรรคกิจสังคมก็พร้อมที่จะออกจากการเป็นรัฐบาล ผสม ในที่สุดพรรคประชาธิปัตย์ตัดสินใจนำพรรคกิจสังคมออกจากรัฐบาลและนำพรรคเสรีธรรมซึ่งมี ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ เป็นหัวหน้าพรรคเข้าร่วมรัฐบาลแทน หลังจากที่พรรคกิจสังคมออกจากการ เป็นพรรคร่วมรัฐบาลแล้วก็มีพรรคมวลชนเพียงพรรคเดียวที่ยุบพรรคมารวมกับพรรคกิจสังคม โดย ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชน ได้ทำหน้าที่ เลขาธิการพรรคกิจสังคม ในช่วงนี้รัฐบาลซึ่ง มีนายชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรี ประสบปัญหาต่างๆ ในการบริหารงานเป็นอย่างมาก คือ การบริหารงานที่เชื่องช้า ไม่กล้าตัดสินใจ ทำให้การบริหารงานไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร เกิดความ พยายามของฝ่ายค้านที่จะดึงวุฒิสมาชิกร่วมลงชื่อขอเปิดประชุมสภาสมัยวิสามัญ เพื่อพิจารณาปัญหา ราคาข้าวตกต่ำ และเกิดสิ่งที่เรียกว่า “มือบขาวนา” เข้าประท้วงรัฐบาลเรื่องปัญหาราคาข้าวตกต่ำ นอกจากนี้รัฐมนตรีบางคนที่ถูกประกาศยึดทรัพย์สินในสมัยที่ரசข.เรื่องอำนาจนั้นพันช็อกกล่าวหา เนื่องจากนักการเมืองผู้ถูกกล่าวหาเหล่านั้นนำเรื่องไปร้องต่อศาลให้ศาลพิจารณาว่า คำสั่งให้ยึดทรัพย์ ของคณะரசข. ฉบับดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่มีผู้ใดถูกยึดทรัพย์แต่อย่างใด

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ พรรคความหวังใหม่ออกจากการเป็นรัฐบาลเพราะมีความคิดเห็นไม่ตรงกับพรรคร่วมรัฐบาลอื่นๆ ในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง ซึ่งก่อนหน้านั้นคือ ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ พรรคฝ่ายค้านคือ พรรคชาติไทย พรรคชาติพัฒนา พรรคกิจสังคม และพรรคประชากรไทย ได้ทำสัตยาบันร่วมกันว่าจะไม่ยอมเข้าร่วมกับรัฐบาลของนายชวน หลีกภัย เพราะฉะนั้นเมื่อพรรคความหวังใหม่ออกจากรัฐบาลผสม รัฐบาลก็จะมีเสียงสนับสนุนในสภาไม่ถึงกึ่งหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีต้องลาออกจากตำแหน่ง และต้องยุบสภา แต่ปรากฏว่า พรรคชาติพัฒนาได้นำส.ส.เข้าร่วมรัฐบาล ทำให้รัฐบาลมีเสียงสนับสนุนเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนส.ส. ทั้งหมด ข้ออ้างทางพรรคชาติพัฒนาที่ละเมิดสัตยาบันก็คือ ถ้าพรรคชาติไทยไม่เข้าร่วมรัฐบาล พรรคฝ่ายค้านส่วนใหญ่อีกพรรคหนึ่งคือ พรรคชาติไทยก็พร้อมที่จะเข้าร่วมรัฐบาลในขณะที่มีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้นในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ นายอาคม เองฉ้วน โฆษกพรรคประชาธิปัตย์กล่าวว่า การที่พรรคประชาธิปัตย์เลือกพรรคชาติพัฒนาเข้าร่วมรัฐบาลเพราะทางพรรคชาติไทยมีเงื่อนไขว่า ถ้าจะให้พรรคชาติไทยร่วมรัฐบาล รัฐมนตรีทุกคนต้องลาออกโดยที่นายกรัฐมนตรีไม่ต้องลาออกเพียงคนเดียว แล้วจึงจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีใหม่ ส่วนพรรคชาติพัฒนานั้นไม่มีเงื่อนไขอะไร (มหาฤกษ์ โมคคัลลानी. มองรัฐบาลชวน ๔ ลอดผ่านการเปิดโปงของโฆษกปชป. กรุงเทพธุรกิจ ธ.ค. ๓๗) นอกจากปัญหาระหว่างพรรคต่างๆ ในรัฐบาลชุดนี้แล้ว บางพรรคมี ปัญหาเรื่องความแตกแยกภายในพรรค เช่น พรรคความหวังใหม่มีการแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ เช่น ส.ส. กลุ่มลูกพระพวย กลุ่มนายพิศาล มูลศาสตรสาทร กลุ่มนายนายอำนาจ วีรพรหม โดยเฉพาะนายอำนาจ วีรพรหม ได้ลาออกจากการเป็นรองนายกรัฐมนตรี ไปตั้งพรรคใหม่ชื่อว่า พรรคนำไทย นอกจากนี้พรรคกิจสังคมในช่วงที่เป็นรัฐบาลผสมอยู่นั้น มีปัญหาเรื่องส.ส.ของพรรคคือ นายปิยะฉัตร วัชรารักษ์ ขัดแย้งกับคนในพรรค ถูกพรรคไล่ออก หมดสมาชิกภาพส.ส. พรรคพลังธรรมในช่วงนี้ก็เกิดปัญหาขึ้นในพรรคเช่นเดียวกัน เพราะเมื่อร่วมรัฐบาลได้ ๒ ปี พรรคมีมตินำรัฐมนตรีซึ่งเป็นส.ส.ของพรรคทุกท่านออกจากตำแหน่ง พลตรีจำลอง ศรีเมือง กลับมาเป็นหัวหน้าพรรคอีกครั้งหนึ่ง รัฐมนตรีสำคัญที่ถูกเปลี่ยนตัวคือ นาวาตรีประสงค์ สุ่นศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ และ พันเอกวินัย สมพงษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคมนาคม ทางพรรคพลังธรรมได้เลือก พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร มาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนำ นายวิจิต สุรพงษ์ชัย มาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ทั้งสองคนนี้ มิได้เป็นส.ส. และไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคทำให้ส.ส. ของพรรคจำนวนหนึ่งซึ่งเรียกตัวเองว่า “กลุ่ม ๒๓” คัดค้านมติของพรรค และโจมตีพรรค รวมถึงการโจมตีพลตรีจำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคอีกด้วย นอกจากนี้ปัญหาในพรรคการเมืองทั้งพรรคร่วมรัฐบาลและปัญหาภายในพรรคการเมืองต่าง ๆ แล้ว ยังมีปัญหาในเรื่องการรวมตัวของ ส.ส.หนุ่มจากหลายพรรค ๑๖ คนเรียกว่า “กลุ่ม ๑๖” ซึ่งประชุมกันอยู่เสมอ และทำงานในบางเรื่องร่วมกัน ส.ส. คนสำคัญของกลุ่มนี้ ได้แก่ ว่าที่ร.ต.ไพโรจน์ สุวรรณฉวี ส.ส.จังหวัดนครราชสีมา

นายเนวิน ชิดชอบ ส.ส.จังหวัดบุรีรัมย์ พรรคชาติไทย ส.ส. กลุ่ม ๑๖ นี้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองหลายครั้งในนามของกลุ่ม ๑๖ แทนที่จะทำในนามของพรรค ช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๗ และต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๘ กลุ่ม ๑๖ เป็นแกนสำคัญในการโจมตีข้อบกพร่องในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของรัฐบาล

รัฐบาลของนายชวน หลีกภัย ได้ แจกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ เป็นจำนวน ๕๕๒,๘๐๕ ราย เนื้อที่ ๑๑,๕๖๔,๘๒๕ ไร่ ซึ่งมากกว่าที่ได้กำหนดไว้กว่า ๓ ล้านไร่ โดยรัฐบาลอ้างว่า ผู้ที่ได้รับเอกสารสิทธิ ดังกล่าว เป็นเกษตรกรผู้ยากไร้ และไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง แต่สืบเนื่องมาจากวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ มีการแจกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้แก่ราษฎรจังหวัดภูเก็ตจำนวน ๔๘๖ ราย พื้นที่ ๑๐,๕๓๖ ไร่ ในวันต่อมาหนังสือพิมพ์ตีพิมพ์รายชื่อผู้ได้รับเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ หลายคนมิได้เป็นเกษตรกรผู้ยากไร้ หากแต่เป็นคหบดี และบางคนมีความเกี่ยวข้องกับนักการเมืองในพรรคประชาธิปัตย์ (มติชน ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๗) หลังจากนั้นหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ตีพิมพ์เรื่องราวเกี่ยวกับความไม่ชอบมาพากลในการออกเอกสารสิทธิมากขึ้น พรรคฝ่ายค้านในขณะนั้นก็คือ พรรคชาติไทย พรรคชาติพัฒนา พรรคกิจสังคม และพรรคราษฎรได้ยื่นญัตติขออภิปรายไม่ไว้วางใจ นายนิพนธ์ พร้อมพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งสองคนเป็น ส.ส.ของพรรคประชาธิปัตย์แต่ทั้งสองได้ลาออกจากตำแหน่งไปก่อนที่จะมีการอภิปราย คือ นายนิพนธ์ ลาออกเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ และนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ลาออกในวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ และในช่วงนี้เป็นช่วงที่พรรคความหวังใหม่ได้ออกจากการร่วมรัฐบาลไปเป็นฝ่ายค้าน แต่ก็ได้พรรคชาติพัฒนาเข้าเป็นฝ่ายรัฐบาลแทน นายชวน หลีกภัย ได้แต่งตั้งให้ ส.ส.จากพรรคชาติพัฒนา คือ นายประจวบ ไชยสาส์น เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตั้งนายจурินทร์ ลักษณ์วิศิษฏ์เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ นายบรรหาร ศิลปอาชา ผู้นำพรรคฝ่ายค้านได้ยื่นญัตติขออภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลทั้งคณะ โดยที่ ส.ส. ในพรรคความหวังใหม่ที่เพิ่งออกมาจากการเป็นฝ่ายรัฐบาล ก็ได้ร่วมลงนามในการอภิปรายไม่ไว้วางใจครั้งนี้ด้วย แต่ในขณะนั้นเป็นเวลาทั้งหมดสมัยการประชุมแล้ว นายมารุต บุณนาท ประธานสภาได้บรรจุการอภิปรายไม่ไว้วางใจในสมัยการประชุมต่อมา

๑.๕ เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงปีพ.ศ. ๒๕๓๘

ในช่วงต้นปีพ.ศ. ๒๕๓๘ รัฐบาลของนายชวน หลีกภัย ประสบปัญหาซึ่งเกิดจากการแจกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ มาตลอด และสืบเนื่องมาจากในปีพ.ศ. ๒๕๓๗ นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย ได้ยื่นมติขออภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลทั้งคณะเอาไว้ นายมารุต บุณนาท

ประธานสภา จึงได้กำหนดเอาวันที่ ๑๖-๑๗ พฤษภาคมพ.ศ. ๒๕๓๘ และกำหนดวันที่๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นวันลงมติ ก่อนที่จะถึงวันอภิปรายไม่ไว้วางใจนั้น ก็เกิดปัญหาในพรรคร่วมรัฐบาล ขึ้นมาคือ ว่าที่ร.ต.ไพโรจน์ สุวรรณฉวี ส.ส.พรรคชาติพัฒนา ซึ่งเป็นผู้เปิดเผยหลักฐานการแจกเอกสารสิทธิส.ป.ก. ๔-๐๑ ที่ไม่ชอบธรรม ก่อนที่พรรคชาติพัฒนาจะเข้าร่วมรัฐบาล แต่เมื่อพรรคชาติพัฒนาเข้าร่วมรัฐบาลแล้ว ว่าที่ร.ต.ไพโรจน์ ก็ยังคงโจมตีรัฐบาลเพื่อรักษาจุดยืนทางการเมืองของตนเองต่อไป พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ไม่สามารถยับยั้งการกระทำดังกล่าวได้ นอกจากส.ส.ของพรรคชาติพัฒนาแล้ว ส.ส. ในพรรคพลังธรรมหลายคนซึ่งมีความขัดแย้งกับหัวหน้าพรรคของตนเองได้แสดงท่าทีว่าจะไม่ลงมติให้ฝ่ายรัฐบาลในการอภิปรายไม่ไว้วางใจของพรรคฝ่ายค้าน หลังจากการอภิปรายจบลงในตอนค่ำของวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ คณะกรรมการบริหารของพรรคพลังธรรมได้ประชุมด่วน และที่ประชุมมีมติว่าฝ่ายรัฐบาลไม่สามารถตอบโต้ข้อกล่าวหาของฝ่ายค้านได้อย่างชัดเจน จึงเห็นควรงดออกเสียงให้รัฐบาล การกระทำเช่นนี้จะทำให้เสียงของรัฐบาลหายไปถึง ๔๗ เสียง เหลือเพียง ๑๕๕ เสียง ในขณะที่เดียวกันส.ส.ของรัฐบาลบางคนซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่ม ๑๖ ก็ประกาศว่าจะไม่ยกมือให้ฝ่ายรัฐบาล จึงทำให้รัฐบาลมีทางเลือกอยู่ ๒ ทางคือ ยุบสภา หรือ ลาออก ซึ่งนายชวน หลีกภัย ได้ประกาศยุบสภา ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม เวลา ๑๒.๐๐ น. ก่อนถึงกำหนดที่จะให้มีการลงมติซึ่งกำหนดไว้ในเวลา ๑๓.๓๐ น. ในวันเดียวกันนี้

เมื่อยุบสภาแล้ว รัฐบาลรักษาการของนายชวน หลีกภัย ได้กำหนดให้วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นวันเลือกตั้ง ซึ่งการเลือกตั้งในครั้งนี้ ได้กำหนดอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็น ๑๘ ปี เป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลังจากที่มีการยุบสภา มีกระแสข่าวออกมาในช่วงนี้ว่า ได้มีบางพรรคพยายามดึงส.ส.จากพรรคอื่นมาอยู่พรรคตนโดยแลกเปลี่ยนกับเงินเป็นจำนวนมากถึง ๑๕ ล้านบาท และมีข่าวว่า อดีตส.ส.บางคนได้ไปติดต่อพรรคที่ไม่ใช่พรรคเก่าของตน เพื่อเรียกร้อยเงินจากพรรคใหม่โดยอ้างว่าพวกตนมีโอกาสได้เป็นส.ส.อีกและจะย้ายมาอยู่พรรคใหม่ถ้าได้เงินเป็นที่พอใจ (มติชน ,บันทึกประวัติศาสตร์การเลือกตั้ง ๓๘ ๒๕๓๘ น. ๕-๑๐) ในการเลือกตั้งในปีพ.ศ. ๒๕๓๘นี้มีส.ส.ที่ย้ายพรรคในการเลือกตั้ง รวม ๔๗ คนและมีพรรคใหม่ส่งผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง ๒ พรรคคือ พรรคนำไทย และพรรคดำรงไทย นอกจากการย้ายพรรคแล้วการเลือกตั้งครั้งนี้ก็มีการใช้เงินจำนวนมากในการหาเสียงเลือกตั้งทั้งการใช้จ่ายตามกฎหมาย เช่น การพิมพ์แผ่นใบปลิว ขึ้นป้ายใหญ่ โฆษณาทางสื่อมวลชน คือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ และโทรทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการโฆษณาทางโทรทัศน์ มีมากกว่าครั้งก่อนๆ การใช้จ่ายเงินหาเสียงในรูปของการซื้อเสียงเป็นสิ่งผิดกฎหมาย การซื้อเสียงนั้นมีมาแล้วหลายการเลือกตั้ง การซื้อเสียงจะทำในรูปของการจ่ายเงินโดยตรงให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ซึ่งอาจจะจ่าย ๑-๓ ครั้งก่อนจะถึงวันเลือกตั้ง ทุกพรรคก็กล่าวหาพรรคอื่นว่าซื้อเสียง ในปีนี้สามารถจับผู้ทำการซื้อเสียงรายใหญ่รายหนึ่งได้ก็คือการจับกุมหัวหน้าของ ผู้สมัคร สส.รายหนึ่งที่จังหวัดบุรีรัมย์ ดำรงจได้เข้าคั่นบ้านหลังหนึ่ง และคั่นพบเงินสดเป็นจำนวนกว่า

๑๑ ล้านบาท ทั้งหมดเป็นธนบัตรใบละร้อยและใบละยี่สิบบาทเย็บติดไว้ด้วยกันเหมือนกับเตรียมจ่ายให้ครั้งละ ๑๒๐ บาท เจ้าของบ้านได้ให้การต่อเจ้าหน้าที่ว่าเงินจำนวนนี้เตรียมไว้ซื้อที่ดิน หนึ่งเดือน หลังจากการเลือกตั้งผ่านไปแล้วคิดนี้ยังไม่ถึงที่สิ้นสุด ธนาคารกสิกรไทยประเมินว่ามีเงินสะพัดจากการใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งครั้งนี้ ประมาณ ๑๗,๐๐๐ ล้านบาท เนื่องจากมีผู้สมัคร สส. รวมทั้งสิ้น ๒,๓๗๒ คน จาก ๑๒ พรรคการเมือง เฉลี่ยค่าใช้จ่ายของแต่ละคนในการหาเสียงประมาณคนละ ๗.๑๖ ล้านบาท ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้ใช้เงินคนละไม่เกิน ๑ ล้านบาท ผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ดูได้จากตารางดังนี้

ชื่อพรรค	จำนวนผู้สมัครที่ส่ง	จำนวน สส. ที่ได้
1. ชาติไทย	๒๗๑	๕๒
2. ประชาธิปัตย์	๓๒๔	๘๖
3. ความหวังใหม่	๒๑๘	๕๗
4. ชาติพัฒนา	๒๑๕	๕๓
5. พลังธรรม	๒๓๕	๒๓
6. กิจสังคม	๑๑๗	๒๒
7. ประชากรไทย	๑๕๘	๑๘
8. นำไทย	๑๕๕	๑๘
9. เสรีธรรม	๑๑๕	๑๑
10. เอกภาพ	๑๓๖	๘
11. มวลชน	๑๗๕	๓
12. ดำรงไทย	๑๒๒	๐
13. ธรรมประชาธิปไตย	๔๕	๐
14. สยามประชาธิปไตย	๔๒	๐
รวม	๒,๓๗๒	๓๕๑

สำหรับเขตการเลือกตั้งกรุงเทพมหานครนั้น มีจำนวน สส. ถึง ๓๗ คน พรรคที่ได้รับเลือก ๔ พรรค คือ พลังธรรม ๑๖ คน ประชากรไทย ๑๒ คน ประชาธิปัตย์ ๗ คน พรรคมวลชน ๒ คน พรรคพลังธรรมมีการเปลี่ยนหัวหน้าพรรคกะทันหัน การหาเสียงของพรรคพลังธรรม ทำผ่านบริษัทโฆษณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้โทรทัศน์เป็นสื่อในการหาอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะเปลี่ยนหลังจากยุบสภาแล้ว แต่เป็นประโยชน์กับพรรคพลังธรรมมาก เพราะก่อนหน้าการยุบสภาความนิยมของชาว

กรุงเทพมหานคร ลดลงกว่าช่วง ๓-๔ ปีก่อนอย่างมาก พล.ต.จำลอง จึงเลือก พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ มาเป็นหัวหน้าพรรคคนใหม่และ พล.ต.จำลองไม่ลงเลือกตั้งในครั้งนี้

หลังจากเลือกตั้ง พรรคชาติไทย พรรคความหวังใหม่ พรรคพลังธรรม พรรคกิจสังคม พรรคประชากรไทย พรรคนำไทย และพรรคมวลชน ได้รวมตัวกันจัดตั้งรัฐบาล มีสส.รวมกันทั้งหมด ๒๒๓ คน โดยมีพรรคชาติไทยเป็นแกนนำการตั้งรัฐบาลเริ่มด้วยการที่ พรรคทั้ง ๗ พรรค ได้ตกลงในหลักการที่จะร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลหลังจากที่ได้ประชุมกันหลายครั้งโดยพรรคนำไทยได้รับเชิญเข้าร่วมเป็นพรรคที่ ๗ ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ได้มีการเปิดการประชุมสภาสมัยสามัญมีการเลือกประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้แก่นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ สส.สุพรรณบุรี พรรคชาติไทย

การเลือกประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องสำคัญ เพราะประธานสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นผู้ทูลเกล้าฯ ถวายชื่อนายกรัฐมนตรี และ นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทยก็ได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๑ ของไทย

ปัญหาสำคัญของรัฐบาลนายบรรหารก็คือ การตั้งคณะรัฐมนตรีให้เป็นที่พอใจของพรรคร่วมรัฐบาลทุกพรรค เพราะแต่ละพรรคก็มีความต้องการที่จะคุมกระทรวงที่สำคัญ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตร กระทรวงการคลัง และกระทรวงพาณิชย์ คำว่ากระทรวงสำคัญนี้หมายถึง มีอำนาจในการคุมข้าราชการฝ่ายตำรวจ และฝ่ายปกครอง การควบคุมรัฐวิสาหกิจ การก่อสร้างโครงการใหญ่ ๆ และการคุมการเงินการคลังของรัฐบาลการตกลงกันขึ้นแรกจึงเป็นการแบ่งกระทรวงในแต่ละพรรคจนเป็นที่พอใจของทุกฝ่าย

นอกจากนี้พรรคชาติไทยก็ ยังได้ ได้รับความกดดันจากสหรัฐอเมริกาเพราะแกนนำคนสำคัญของพรรค ๒ คน เคยถูกสหรัฐอเมริกาถอนวีซ่า เพราะสงสัยว่าพัวพันกับขบวนการค้ายาเสพติด นายนิโคลัส เบิร์นโฆฆกกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐได้แถลงว่า ความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐจะมีปัญหาถ้ามีบุคคลที่ต้องสงสัยเรื่องการค้ายาเสพติดเป็นรัฐมนตรี

นายบรรหารนอกจากเป็นนายกรัฐมนตรีแล้วก็ป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย มีการตั้งรองนายกรัฐมนตรีถึง ๖ คน โดยมีคนของทุกพรรคเป็นรองนายกรัฐมนตรี ยกเว้นพรรคมวลชน ซึ่งมี ส.ส.เพียง ๓ คน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีมีถึง ๗ คน ซึ่งทั้งรองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐบาลของนายบรรหาร ศิลปอาชา ได้ถูกกล่าวหาว่ารับสินบนในการสั่งซื้อเรือดำน้ำจากบริษัทคอคคุมส์ ประเทศสวีเดน และนายบรรหาร ศิลปอาชา ยังถูกสื่อมวลชนวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องของวิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่า ได้จ้างผู้อื่นทำวิทยานิพนธ์และวิทยานิพนธ์ คัดลอกมาจากผู้อื่น

๒. เหตุการณ์ทางการเมืองและการปรากฏใช้ถ้อยคำที่ใช้เป็นส่วนวน

เหตุการณ์ทางการเมืองในข่าวการเมืองจะสัมพันธ์กับการปรากฏของถ้อยคำที่ใช้เป็นส่วนวน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะจัดแบ่งส่วนต่างๆ เป็นช่วงๆ ตามวาระการบริหารของคณะรัฐบาลแต่ละคณะ ซึ่งจะทำให้สามารถเห็นถึงความสัมพันธ์ของการใช้ถ้อยคำที่เป็นส่วนวนกับเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งจะเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ เมื่อพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีถูกยึดอำนาจจากคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ หรือ รสช. ไปจนถึง วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๑. ส่วนวนที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่คณะรสช. ได้เข้ายึดอำนาจจากพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองล้วนถูกควบคุมจากคณะรสช. ในช่วงนี้มีเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญๆ เกิดขึ้นหลายครั้งฉะนั้นจึงมีส่วนวนที่เกิดขึ้นมาก เพื่อบรรยายภาพข่าว และเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะรสช. มีถ้อยคำที่เกิดขึ้นจากการบรรยายภาพของบุคคลและการกระทำของกลุ่มบุคคลที่มีบทบาททางการเมืองขณะนั้นได้แก่ กลุ่มของคณะรักษาความสงบและเรียบร้อยแห่งชาติหรือรสช. ตัวอย่างของถ้อยคำที่ใช้เป็นส่วนวนที่ใช้ในช่วงดังกล่าว ดังนี้

กวนน้ำให้ขุ่น

หมายถึง ก่อกวนความสงบ พุดยุยงให้แตกแยก ซึ่งเป็นส่วนวนที่มาจากคำพูดของท่านหัวหน้าคณะรสช. คือ พลเอกสุนทร คงสมพงษ์ ซึ่งในช่วงนั้นสถานการณ์ที่บ้านเมือง ยังไม่สงบนัก มีกลุ่มและขบวนการต่างๆ เคลื่อนไหว ที่จะเรียกร็องอำนาจคืน หรือปลุกปั่นประชาชนให้แข็งข้อต่อรสช. ดังนั้นในฐานะที่ท่านเป็นหัวหน้าท่านจึงมักกล่าวเตือนบุคคลที่จะกระทำการก่อกวนความไม่สงบหรือยุแยงฝ่ายตรงข้าม มิให้กระทำการดังกล่าว

ตัวอย่าง

จ๊อดเตือนฝ่ายตรงข้าม อย่ากวนน้ำให้ขุ่น

(มติชน ๑ ก.ย. ๓๔ น.๓)

คนนอก

สำนวน“คนนอก” เป็นสำนวนที่ใช้กันมากในช่วง รสช.คุมอำนาจ รสช.เกรงจะถูกกล่าวหาจาก ประชาชนว่าต้องการสืบทอดอำนาจ หากมีบุคคลใน คณะรสช. ดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ในคณะรัฐบาลจะทำให้เกิดข้อครหาจึงต้องสรรหาบุคคลที่มีได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับรสช. หรือบุคคลในคณะรัฐบาลมาดำรง ตำแหน่งต่างๆ โดยเฉพาะตำแหน่งนายกรัฐมนตรี บุคคลดังกล่าวจะเรียกว่า “คนนอก”

ตัวอย่าง

“ลิขิต ชีรเวคิน” ระบุร่างรัฐธรรมนูญเปิดช่องให้มี สิทธินำคนนอกเข้ามาเป็นนายกได้นั้นเปรียบเสมือน การปูทางให้ส.บ.บ. ขึ้นมาเป็นนายกเท่านั้นเอง (มติชน ๒๔ พ.ค. ๓๔ น.๑)

เด็กดี

หมายถึง บุคคลที่เชื่อฟัง และอยู่ภายใต้อำนาจของ กลุ่มรสช.สำนวนนี้เปรียบว่ารสช.นั้นเป็นผู้ใหญ่ที่ต้อง ดูแลสิ่งต่างๆ เพราะฉะนั้นผู้ที่อยู่ภายใต้อำណัติอาจ เปรียบได้กับเด็ก ซึ่งถ้าอยู่ในโอวาท ก็จะถือว่าเป็นเด็ก ดีที่เชื่อฟังผู้ใหญ่

ตัวอย่าง

อานันท์ ปันยารชุน ทำหน้าที่เป็นเด็กดีของรสช. สม่่าเสมอไม่มีเปลี่ยนแปลงแต่ต้นจนจบ (มติชน ๓ ก.ค. ๓๔ น.๘)

ตบเท้า

สำนวนนี้เป็นสำนวนที่นำมาจากกิริยาการเดินทางของ ทหารที่พร้อมเพรียงกัน ปรากฏในสื่อมวลชนมากใน ช่วงที่รสช.เรืองอำนาจเนืองจากรสช. มาจากทหาร การกระทำใดๆ ก็ตามในช่วงนั้นที่ทำโดยพร้อมเพรียง กันก็จะเรียกว่าตบเท้าแทบทั้งสิ้น ซึ่งน่าจะเป็นการล้อ เลียนรสช.ว่าการกระทำอะไรนั้นต้องพร้อมเพรียงกัน

เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพราะทหารเป็นกลุ่มบุคคล
ที่เน้นระเบียบวินัย

ตัวอย่าง

ทหารรบเข้ายีนดีสุได้นายกฯ

(สยามรัฐ ๑๘ เม.ย. ๓๕ น.๔)

ธนาริปไตย

สำนวนนี้มาจาก คำ ธน + อธิปไตย หมายถึงอำนาจที่
ได้มาจากการอาศัยเงินตราเป็นสำนวนที่เกิดขึ้นในช่วง
ที่พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะ
ในช่วงดังกล่าวมีกลุ่มนักธุรกิจพ่อค้ามีความสัมพันธ์
กับนักการเมืองในลักษณะของการอุปถัมภ์ซึ่งกันและ
กันการที่นักการเมืองจะได้รับการเลือกตั้งจาก
ประชาชนก็ต้องใช้เงินจำนวนมากในการซื้อสิทธิจาก
ประชาชนหรือมอบให้กับหัวคะแนนเพื่อสนับสนุน
ตนและเมื่อได้รับเลือกแล้วก็ต้องมีพรรคพวกในรัฐ
สภา เพื่อคอยช่วยเหลือ และสนับสนุนตน

ตัวอย่าง

มีผู้เสนอแนะว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปหน่วยงานเอก-
ชนหรือราชการใดก็ตามที่ต้องการประชาธิปไตยที่ดี
ขึ้นจะต้องเริ่มให้ความรู้แก่มวลชนได้แล้วเพื่อป้องกัน
ประชาชนขายเสียงและรู้จักเลือกผู้แทนฯ เป็นตัวแทน
ของระบบ “ธนาริปไตย” อย่างที่แล้วๆ มา

(สยามรัฐ ๕ ม.ค. ๓๔ น.๘)

บึก

สำนวนนี้มักใช้เรียกผู้นำทางทหารที่มีตำแหน่งสูง
และมีอำนาจกำลังทหารในมือมาก เช่น ผู้บัญชาการ
ทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารทั้งสามเหล่าทัพ บุคคล
เหล่านี้มีแค่เพียงมีกำลังอำนาจทางทหารเท่านั้นใน
ระบอบการเมืองไทย ผู้บัญชาการทหารเหล่านี้ยังมี
อิทธิพลต่อการกำหนดกิจกรรม และทิศทางทางการ
เมืองอีกด้วย

ตัวอย่าง

ระหว่าง “บึก” แห่งกองทัพบก กับ “บึก” แห่งกองทัพอากาศ หากจับกระแสผ่านพรรคสามัคคีธรรม พรรคชาติไทย และล่าสุด พรรคกิจสังคม ประสานเข้ากับสภาพที่ปรากฏกับร่างรัฐธรรมนูญจะเห็นความแตกต่างบางประการเกี่ยวกับวิธีการเข้าสู่การเมือง (มติชน ๓ ธ.ค. ๓๔ น.๓)

เป็ดข่อย

สำนวนนี้ใช้แสดงลักษณะของผู้ที่ไม่สามารถกระทำการสิ่งใดได้เปรียบเสมือนเป็ดข่อยที่ไม่สามารถว่ายน้ำหรือลอยน้ำได้เหมือนเป็ดอื่นๆ สำนวนนี้ตรงกับสำนวนในภาษาอังกฤษว่า “sitting duck” หมายถึง เป็ดที่ลอยอยู่ในหนองน้ำ เป็นเป็ดหนึ่งให้นักล่าสัตว์ได้เลือกยิง โดยไม่มีโอกาสหนีได้

(สุวรรณ กามเหลื่อ, ๒๕๓๕ น. ๓๗) สำนวนนี้มักใช้ขยายกับคำว่า “รัฐบาล” เป็น รัฐบาลเป็ดข่อย

ตัวอย่าง

อวสาน “เป็ดข่อย” อาทิตย์หน้ารู้ผล เป็ดข่อยอาจจะถูกย่างจนไหม้เกรียม (ข่าวสด ๒๓ ส.ค. ๓๕ น.๔)

โปรงใส

สำนวน “โปรงใส” เป็นสำนวนที่เริ่มใช้ในช่วงที่นาย อานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ภาพลักษณ์ของนายอานันท์ เป็นภาพของบุคคลที่ซื่อสัตย์ บริหารงานด้วยความยุติธรรม สืบเนื่องมาจากการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีโดยที่ท่านมิได้สังกัดพรรคการเมืองใดทำให้ประชาชนเห็นว่าท่านเป็นคนกลางที่จะทำหน้าที่ได้อย่างยุติธรรม ท่านมักจะกล่าวเสมอว่า การทำงานของท่านนั้นโปรงใส

ตัวอย่าง

เทพเทือกกล่าวเรื่องสปก.๔-๐๑ ใครจะขอตรวจสอบไม่หวงห้าม เพราะทุกอย่างโปรงใส

(ไทยรัฐ ๒๐ ม.ค. ๓๘ น.๒)

เป่าบูนสิทธิ

หมายถึง พลเอกสิทธิ จิรโรจน์ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะรช. ให้เป็นประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินนักการเมืองที่ร่ำรวยและมีทรัพย์สินมากผิดปกติ เป็นที่ทราบกันว่าพลเอกสิทธิ จิรโรจน์เป็นคนซื่อสัตย์และเที่ยงธรรม ตั้งแต่เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี สมญานามนี้ท่านได้รับในช่วงที่เป็นประธานคณะกรรมการชุดดังกล่าวข้างต้น คำว่า เป่าบูนสิทธิตัดแปลงมาจากชื่อเป่าบูนจิน ตัวละครเอกในโทรทัศน์ของจีนซึ่งได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์

ตัวอย่าง

“เป่าบูนสิทธิ” ลุยงานหนักไม่เกรงอิทธิพลใคร

(สยามรัฐ ๑ มิ.ย.๓๔ น.๕)

พรรคเทพ

สำนวนนี้ใช้เรียกพรรคฝ่ายค้านในช่วงที่รช. เข้ายึดอำนาจการปกครองพรรคเหล่านี้ ได้แก่ พรรคความหวังใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคพลังธรรม พรรคเอกภาพ พรรคปวงชนชาวไทย และพรรคมวลชน พรรคเหล่านี้ได้คัดค้านการเสนอชื่อพลเอกสุจินดา คราประยูรเป็นนายกรัฐมนตรี เนื่องจากพลเอกสุจินดา คราประยูร มิได้ดำรงตำแหน่งใดๆ ในทางการเมือง ในขณะที่ทั้งยังเคยกล่าวอยู่เสมอว่าจะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นอันขาด ทำให้พรรคฝ่ายค้าน และประชาชนไม่พอใจที่พลเอกสุจินดาไม่รักษาคำพูด พรรคเหล่านี้จึงเรียกตัวเองว่า “พรรคเทพ” และเรียกพรรคที่สนับสนุนรช.ว่า “พรรคมาร”

ตัวอย่าง

การเมืองไทยไม่เข้าใครออกใครต่างฝ่ายต่างอวดอ้าง

พรรคมาร

ว่าตนเป็นพรรคเทพบ้างพรรคมารบ้าง ผมว่ามันก็พอๆ กันนั่นแหละ (ข่าวสด ๔ พ.ค. ๒๕ น.๕)

สำนวนนี้ใช้เรียกพรรคสามัคคีธรรม พรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม พรรคชาติพัฒนาในคณะรักษาความสงบและเรียบริ้อยแห่งชาติหรือคณะรสช. ช่วงที่ปกครองประเทศพรรคเสรีธรรมนั้นเป็นพรรคที่สำคัญที่สุดในกลุ่มพรรคการเมืองจากมีจำนวนส.ส. มากที่สุด มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า “พรรคทหาร” สืบเนื่องมาจากการที่พรรคสามัคคีธรรม ตั้งขึ้นมาหลังจากการยึดอำนาจของคณะรสช. พรรคนี้รวมอดีตนักการเมืองจากหลายพรรคเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคสามัคคีธรรมจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนับสนุนแกนนำของคณะรสช. และกล่าวว่า คณะรสช. สนับสนุนพรรคนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาอำนาจของพวกเขาหลังเลือกตั้ง

(ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ การเมืองไทย : การวิเคราะห์เชิงจิตวิทยา, น. ๑๕๕) การสนับสนุนคณะผู้ก่อการในรสช. ให้เป็นนายกรัฐมนตรีทำให้คนส่วนใหญ่ในช่วงนั้นเกิดความไม่พอใจจึงเรียกพรรคดังกล่าวว่า “พรรคมาร”

ตัวอย่าง

การเมืองไทยไม่เข้าใครออกใครต่างฝ่ายต่างอวดอ้างว่าตนเป็นพรรคเทพบ้างพรรคมารบ้าง ผมว่ามันก็พอๆ กันนั่นแหละ (ข่าวสด ๕ ส.ค. ๒๖ น.๕)

มือบมือถือ

สำนวนนี้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในช่วงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. ๒๕๓๔ มีการชุมนุมเพื่อขับไล่พลเอกสุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ในช่วงดังกล่าวในระหว่างวันที่ ๑๗-๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ การชุมนุมเพื่อเรียกร้องสิทธิต่างๆ นี้ เรียกว่า มือบ มือบเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษว่า “mob” ใน

การประชุมครั้งนี้มีบุคคลหลายหมู่เหล่าเข้าร่วม
 ชุมชุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนชั้นกลางซึ่งมักเป็นพ่อค้า
 นักธุรกิจที่มีฐานะดี มีการใช้โทรศัพท์มือถือหรือ
 โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการติดต่อและส่งข่าวสารกัน
 ตัวอย่าง

ชุมนุมมีอบครั้งนี้คนรวยเยอะใช้มือถือเป็นว่าเล่นอย่าง
 นี้ต้องเรียก มือบมือถือ (ไทยรัฐ ๑๗ พ.ค. ๓๕ น.๑๒)

มือปืนรับจ้าง

สำนวนนี้หนังสือพิมพ์ใช้เรียกผู้รับจ้างเข้าไปใช้สิทธิ
 ของผู้อื่นในการเลือกตั้ง บุคคลเหล่านี้มักจะมีการ
 เตรียมการเป็นอย่างดี การเปรียบว่าบุคคลเหล่านี้เป็น
 มือปืนเพราะว่า มือปืน เป็นผู้ทำงานต่างๆ ใค้อย่าง
 รวดเร็ว และสำนวนนี้ยังมีความสัมพันธ์กับสำนวน
 “ยิง” ซึ่งหมายถึงการซื้อสิทธิขายเสียงกันในสถานที่
 เลือกตั้ง

ตัวอย่าง

“มีชัย ฤชุพันธุ์” เผยเสนอรัฐบาลอุดหนุนเงินพรรคที่มี
 มีส.ส. ได้รับเลือกมามาก เพราะนอกจากจะเป็นการ
 สนับสนุนพรรคการเมืองใหญ่ให้มีความเข้มแข็งแล้ว
 ยังป้องกัน “มือปืนรับจ้าง” ได้ด้วย

(มติชน ๒๔ พ.ค. ๓๔ น.๑๒)

ร่างทรง

รศช.สำนวนนี้ใช้อธิบายบุคคลที่ตกเป็นเครื่องมือใน
 การใช้อำนาจทางการเมืองของคณะรศช. คณะรศช.
 ได้แต่งตั้งบุคคลต่างๆ ขึ้นดำรงตำแหน่งที่สำคัญทาง
 การเมืองเพื่อปฏิบัติงานแทนตนรศช. ไม่กล้าใช้อำนาจ
 โดยตรงเนื่องจากเกรงข้อครหาว่าการยึดอำนาจเพื่อ
 เหตุผลที่เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องของตน กล่าวกัน
 ว่าร่างทรงรศช.คนสำคัญในรัฐบาลก็คือนายอานันท์
 ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นซึ่งมิได้เป็น
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง

เมืองใดๆ แต่ได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรี
ในทางปฏิบัติแล้ว นายอานันท์ ปันยารชุน บริหาร
งานภายใต้การนำของคณะรสช.

ตัวอย่าง

อานันท์จุนนักรักษาพระบุนนไม่ใช้ร่างทรงใคร

(ข่าวสด ๒๓ มิ.ย. ๓๔ น. ๔)

สามทหารเสือ

สำนวนนี้ใช้เรียกชื่อ แกนนำคนสำคัญ ๓ คนของ
คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ หรือคณะรสช.
ซึ่งกระทำการยึดอำนาจจากพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.
๒๕๓๔ บุคคลทั้งสามได้แก่ พลเอกสุจินดา
คราประยูร พลเอกอิสระพงศ์ หนุนภักดี และ
พลอากาศเอกเกษร โจนินิล โดยทั่วไปแล้วสำนวน
“สามทหารเสือ” มักใช้เรียกกลุ่มบุคคลสำคัญๆ และมี
อำนาจจำนวนสามคน

ตัวอย่าง

สามทหารเสือ สุ เต๋ ตู๋ ร่วมมือฉนีกอำนาจ

(ข่าวสด ๒๓ มิ.ย. ๓๔ น.๗)

อุ้ม

สำนวนนี้เกิดขึ้นในช่วงที่รสช. ได้ยึดอำนาจ ในขณะที่
นั้นได้เกิดคดีสำคัญคือ คนไทยได้ก่อคดีโจรกรรม
เพชรจาก กษัตริย์ของประเทศซาอุดีอาระเบียและได้
นำมาขายให้กับภรรยาบุคคลสำคัญๆ ในประเทศไทย
โดยผ่านตัวกลางคือร้านค้าเพชร ต่อมาทางการของ
ประเทศซาอุดีอาระเบียเรียกร้องให้รัฐบาลไทยนำ
เพชรที่ถูกริบกรรมคืน แต่ปรากฏว่าบุคคลสำคัญๆ
ในกรมตำรวจซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวได้ชัก
ยอกเพชรบางส่วนเอาไว้เพื่อประโยชน์ส่วนตน และ
ต่อมาได้เกิดคดีสะเทือนขวัญคือ การฆ่าคนในครอบครัว
ศรีธนษะวัฒน์ ๒ คนอย่างโหดเหี้ยม ครอบครัวดัง

กล่าวประกอบธุรกิจร้านขายเพชรและซึ่งอาจจะมีส่วน
เกี่ยวข้อง หรือรู้เห็นการยกยอกเพชรของบุคคล
สำคัญๆ ดังกล่าว สื่อมวลชนเรียกเหตุการณ์ฆาตกรรม
ครั้งนั้นว่า “อู๋ม” หรือ “อู๋มฆ่า” หมายถึง ผู้ที่คุ้ม
ครองดูแลเป็นผู้กระทำการฆาตกรรมเสียเอง

ตัวอย่าง

จำลองอู๋ม หมอสันต์ อัศวินพวกแอบจิด

(ไทยรัฐ ๒๕ ก.พ. ๓๘ น.๑)

๒.๒ ส่วนที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ระหว่างวันที่ ๒ พ.ค. ๒๕๓๕ - ๒ ก.ค. ๒๕๓๖

หลังจากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ในเดือน พ.ค. ๒๕๓๕ ได้สิ้นสุดลง ในวันที่ ๑๐ มิ.ย. ๒๕๓๕ ได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง จนกระทั่งถึงวันที่ ๒ ก.ย. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้ง ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าพรรคประชาธิปัตย์ได้รับเลือกเป็นเสียงข้างมาก นายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ จึงได้รับเลือกให้เป็นนายกรัฐมนตรีต่อจากนายอานันท์ ปันยารชุน รัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย ประสบปัญหาความแตกแยกในพรรค และความแตกแยกของพรรคร่วมรัฐบาลอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการที่ผิดพลาดในเรื่องการแจกเอกสารสิทธิสปก.๔-๐๑ ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ สาเหตุเรื่องการแจกเอกสารสิทธิสปก.๔-๐๑ นี้เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ฝ่ายค้านเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล และในที่สุดก็ทำให้รัฐบาลของนายชวน หลีกภัย สิ้นสุดลง

ส่วนที่เกิดขึ้นเป็นส่วนที่บรรยายสภาพบุคลิกลักษณะของบุคคลสำคัญทางการเมืองหรือการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของนายชวน หลีกภัยนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาล เช่น

ขงเบ้งจิว

ส่วนนี้ใช้บรรยายบุคลิกลักษณะของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ เนื่องจากพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เป็นบุคคลที่มีความฉลาดหลักแหลมมากในสมัยที่นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี พลเอกชวลิต เป็นหัวหน้าพรรคความหวังใหม่และเป็นพรรคร่วมรัฐบาลได้มีส่วนช่วยเหลือ

รัฐบาลของนายชวนให้รอดพ้นจากการเปิดอภิปราย
ไม่ไว้วางใจ หรือการโจมตีจากพรรคฝ่ายค้านได้หลาย
ครั้ง จึงเปรียบเทียบพลเอกชวลิตเสมือนตัวละครชื่อ
“ขงเบ้ง” ในนิทานจีนเรื่องสามก๊กซึ่งเป็นตัวละครที่มี
สติปัญญาดีสามารถ แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เสมอ

ตัวอย่าง

จับลับสมองคุมตำรวจให้เหมาะสมกับฉายา

“ขงเบ้งจิ๋ว” (ข่าวสด ๔ ส.ค. ๓๖ น.๓)

ชวนเชื่องช้า

เป็นสำนวนที่ใช้แสดงการบริหารงานของรัฐบาลที่มี
นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีและการบริหาร
งานของนายชวน รัฐบาลที่มีนายชวน หลีกภัย เป็น
นายกรัฐมนตรีนั้นดำเนินการบริหารงาน และทำงาน
ต่างๆ ช้ามาก ทำให้ประชาชนมองว่านายชวน เป็น
นายกรัฐมนตรีที่บริหารงานช้า ไม่ทันเวลา ไม่กล้าตัด
สินใจ จึงใช้คำว่า “เชื่องช้า” เพื่อบรรยายภาพ
บุคลิกลักษณะและการทำงานของนายชวน

ตัวอย่าง

นอกเหนือจากฉายาจอมพุดเวิร์กแล้วน้ำชวนยังได้
ฉายาว่า “ชวนเชื่องช้า” สัมกับท่วงท่าการบริหารของ
ท่านจริง ๆ (ไทยรัฐ ๕ ส.ค. ๓๖ น.๔)

ชื้อเวลา

สำนวนชื้อเวลาเป็นสำนวนที่ใช้อธิบายการทำงานของ
รัฐบาลนายชวน หลีกภัย ซึ่งเป็นการทำงานที่ช้าและ
ยืดเยื้อ ในช่วงดังกล่าวจะมีการออกกฎหมายเกี่ยวกับ
การบังคับห้ามใช้ฟิล์มกรองแสงในรถยนต์ แต่อย่างไร
ก็ตามรัฐบาลได้เลื่อนการบังคับใช้ออกไปอีก ๓ ปี
และการบริหารงานที่ล่าช้าทำให้ประชาชนไม่พอใจ
และได้เรียกร้องให้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีใหม่ตามความ
เหมาะสมแต่รัฐบาลของนายชวนพยายามเลื่อนเวลา
ออกไปซึ่งเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่ารัฐบาลต้องการ

รักษาสภาพนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีของตน
โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

ตัวอย่าง

มีอยู่ ๒ ปัจจัย ที่จะนำไปสู่การยุบสภาคือ รัฐบาลขาด
เอกภาพในการบริหารตามนโยบายกับการบริหารใน
แนวทางปฏิบัติที่เป็นปัญหาคิดว่ารัฐบาลนี้จะได้ครบ
วาระหรือไม่ บรรยากาศทางการเมืองตอนนี้เป็น
อย่างไรกับคำวิจารณ์ที่ว่า ท่านนายกรัฐมนตรีเป็นคน
ชั่วเวลา (สยามรัฐ ๒ ม.ค. ๓๖ น.๑๐)

เต็นฟุตบอลเวิร์ก

เป็นสำนวนที่ใช้สำหรับการอธิบายลักษณะการทำงาน
ของนายชวน หลีกภัยเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยแรก นายชวน หลีกภัย มักจะตัดสินใจใน
การบริหารงานช้า ไม่กล้าตัดสินใจอย่างเด็ดขาด
เพราะเกรงว่าหากดำเนินงานผิดพลาดจะถูกฝ่ายค้าน
อภิปรายไม่ไว้วางใจ หรือกล่าวโจมตี จึงเห็นว่าการ
กระทำเช่นนี้เหมือนกับนักมวยซึ่งคู่แข่งคู่ต่อสู้ แต่ไม่
กล้าต่อชก หรือปล่อยหมัดออกไปเนื่องจากเกรงว่าจะ
พลาดพลัง หรือเสียที ซึ่งเราเรียกว่า “เต็นฟุตบอลเวิร์ก”

ตัวอย่าง

ขอบคุณ “พลังผัก” ที่กระตุ้น กระจายอำนาจ
สังคมแก้ปัญหาประเทศชาติอย่างถาวรไม่เช่นนั้น
รัฐบาลชวนเต็นฟุตบอลเวิร์ก ไม่รู้เมื่อไหร่ต่อชก

(เดลินิวส์ ๒๗ ม.ค. ๓๗ น.๔)

เต่ากระดองแตก

สำนวนนี้เป็นสำนวนเปรียบเทียบการทำงานของ
รัฐบาลนายชวน หลีกภัยว่า ทำงานช้ามากเปรียบ
เสมือน “เต่า” ที่เคลื่อนที่ไปในที่ต่างๆอย่างเชื่องช้า
ไม่รวดเร็ว ซึ่งในช่วงที่ปรากฏสำนวน “เต่ากระดอง
แตก” นั้นเป็นช่วงที่รัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน
หลีกภัยนั้น มีความขัดแย้งระหว่างพรรคร่วมรัฐบาล

ต่าง ๆ เนื่องจากรัฐบาลชุดนี้เป็นรัฐบาลผสมมีจำนวนพรรคการเมืองเข้าร่วมรัฐบาลหลายพรรค เมื่อมีความขัดแย้งก็เปรียบเสมือนรัฐบาลเป็นเต่าที่มีความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับร่างกายคือกระดูกแตก ไม่สามารถเป็นเต่าที่มีรูปลักษณะที่ดีอีกต่อไป

ตัวอย่าง

งานนี้ ชวนเห็นทีจะแย่ พรรคร่วมรัฐบาลพากันเป็น “เต่ากระดูกแตก” คาดว่าอีกไม่นานคงแตกกระจุก (สยามรัฐ ๒๓ ส.ค. ๓๖ น.๓)

ผสมพันธุ์

สำนวนนี้ใช้อธิบายสภาพเหตุการณ์ที่มีความวุ่นวายทางการเมืองเกี่ยวกับปัญหาความแตกแยกของพรรคร่วมรัฐบาลที่มีนายชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรีมาเป็นเวลาประมาณ ๑ ปี พรรคกิจสังคมได้ลาออกจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาล และนายชวน หลีกภัยได้เลือกพรรคเสรีธรรมเข้ามาร่วมรัฐบาลแทนก่อนที่พรรคกิจสังคมจะลาออกจากพรรคร่วมรัฐบาลนั้นได้ตกลงกับพรรคชาติพัฒนา พรรคราชภัฏ พรรคประชากรไทยและพรรคมวลชนว่าจะรวมพรรคเหล่านี้เข้าเป็นพรรคเดียวกันแต่ไม่ได้ตั้งชื่อพรรคใหม่ ในที่สุดนายชวน หลีกภัยได้ตัดสินใจนำพรรคกิจสังคมออกจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาล การรวมพรรคเหล่านี้เข้าด้วยกันนั้นสื่อมวลชนเรียกว่า “ผสมพันธุ์” ซึ่งมีความหมายในแง่ที่ไม่ดีนักเพราะการรวมพรรคเช่นนี้มิได้ก่อให้เกิดประโยชน์อันใด นอกจากเป็นแผนการที่จะบีบคั้นรัฐบาลของนายชวนให้ตกอยู่ในภาวะที่ไร้เสถียรภาพ

ตัวอย่าง

ฮ่า! ฮื่ออะไรจะขนาดนั้น ๖ พรรคไม่ได้ก็ ๔ พรรคก็ได้ ลองมา ผสมพันธุ์ กันใหม่ดีกว่าไหม ก็ไม่ได้อีกนั้นแหละต่างคนต่างหวงอำนาจ เกรงว่าจะได้เปรียบ

มรสุมการเมือง

เสียบเปรียบเทียบ (ข่าวสด ๑๔ ธ.ค. ๓๖ น.๔)

สำนวนนี้มักใช้บรรยายสภาพความวุ่นวายทางการเมืองสำหรับสำนวน “มรสุมทางการเมือง” ในสมัยของรัฐบาลนายชวน หลีกภัย นั้นใช้เพื่อบรรยายสภาพของรัฐบาลที่ไร้เสถียรภาพ ต้องเผชิญปัญหาต่างๆ มิใช่เพียงปัญหาในการบริหาร พัฒนาประเทศเท่านั้น ยังเผชิญกับปัญหาที่พรรคการเมืองแตกแยกไร้ความสามัคคีและปัญหาที่พรรคฝ่ายค้านจับตาการบริหารที่ผิดพลาด เพื่อเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแจกเอกสารสิทธิสปก.๔-๐๑ ซึ่งเป็นสาเหตุให้รัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย ต้องถูกล้มไปในที่สุด จึงได้เปรียบสภาพการเมืองเป็นเช่นนี้ว่ามรสุมที่อันตรายและน่ากลัว

ตัวอย่าง

มรสุมทางการเมืองงานนี้เห็นทีชวนจะไปไม่รอด (สยามรัฐ ๓๐ มิ.ย. ๓๗ น.๔)

มิด โคนอบน้ำผึ้ง

สำนวนนี้เป็นสำนวนที่ใช้เรียก นายชวน หลีกภัย เพราะนายชวนนั้น เป็นบุคคลที่มีวาทีดีมีคำพูดที่ฟังดูแล้วเหมือนเรียบง่ายแต่แฝงความหมายที่ลึกซึ้งจึงเปรียบว่ามีความคมเหมือนมิด โคนแต่ในขณะเดียวกันก็มีความหวานหอม ของน้ำผึ้งผสมอยู่ด้วย

ตัวอย่าง

อันที่จริงคุณชวนมิใช่เป็นนักพูดคารมเป็น มิด โคนอบน้ำผึ้ง เท่านั้น แต่เป็นนักการเมืองคนหนึ่งที่มามีวาทีศิลป์ในระดับชั้นนำของเมืองไทยทีเดียว

(ไทยรัฐ ๑๔ ก.พ. ๓๗ น.๔)

สงครามน้ำลาย

สำนวนนี้หมายถึง การที่มีความขัดแย้งกันเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และมีการโต้ตอบกันด้วยการใช้วาจาที่รุนแรง

กลั่นแกล้งหรือกล่าวหาฝ่ายตรงข้ามให้ได้รับความเสียหาย จำนวนนี้ได้ปรากฏบ่อยครั้งเมื่อรัฐบาลและพรรคฝ่ายค้านต่างมีความขัดแย้งกัน ในสมัยรัฐบาลของนายชวน หลีกภัยนั้น พรรคร่วมรัฐบาลพรรคหนึ่งคือพรรคกิจสังคม มีความขัดแย้งกับนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พรรคกิจสังคมได้ขอออกจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาลและไปเข้าร่วมกับพรรคฝ่ายค้านในขณะนั้น ทำให้พรรคร่วมรัฐบาลที่เหลือต่างออกมาโจมตีพรรคกิจสังคมด้วยการใช้ถ้อยคำที่รุนแรง กล่าวหาพรรคกิจสังคมในเรื่องต่างๆ และพรรคกิจสังคมได้ออกมาโต้แย้งด้วยถ้อยคำที่รุนแรงเช่นกัน พร้อมทั้งเปิดเผยการดำเนินงานที่ล้มเหลวของฝ่ายรัฐบาล การที่ออกมากล่าวหาเช่นนี้เปรียบเสมือนการทำสงครามกัน แต่ในที่นี้มีได้ใช้อาวุธใดๆ หากแต่เป็นการใช้วาจาในการโต้ตอบซึ่งกันและกัน

ตัวอย่าง

ชมพู่เล่นสงครามน้ำลายกับบ๊ิกหมึก

(เคลิณีวัสส์ ๓ มี.ค. ๓๗ น.๕)

หมุบะช่อ

จำนวนนี้ใช้บรรยายถึงสภาพรัฐมนตรีและคณะรัฐบาลที่มีนายชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรีถูกพรรคฝ่ายค้านเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจในเรื่องการแจกเอกสารสิทธิหรือที่เรียกกันว่า “สปก.๔-๐๑” ซึ่งถูกโจมตีอย่างหนัก โดยเปรียบว่าเหมือนถูกสับจนจะเป็น “หมุบะช่อ”

ตัวอย่าง

สปก.๔-๐๑ อันอื้อฉาวทำเอาชวนกลายเป็น

“หมุบะช่อ” โคนฝ่ายค้านสับชะละ

(สยามรัฐ ๒๓ ส.ค. ๓๕ น.๔)

๒.๓. สำนวนที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ระหว่างวันที่ ๓ ก.ค. ๒๕๓๗ - ๓๑ ธ.ค. ๒๕๓๘

หลังจากที่รัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย ได้สิ้นสุดลง ได้มีการเลือกตั้งในวันที่ ๒ ก.ค. ๒๕๓๗ ปรากฏว่าพรรคชาติไทยที่มีนายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นหัวหน้าได้รับเสียงข้างมาก และได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี การบันทึกถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในสมัยที่นายบรรหารเป็นนายกรัฐมนตรีนี้ ได้บันทึกข้อมูลต่างๆ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ เท่านั้นเนื่องจากสิ้นสุดขอบเขตของการเก็บข้อมูล ในช่วงนี้มีสำนวนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตนของนักการเมืองหรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งสะท้อนสภาพเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เช่น

ข้างล้ม

สำนวนนี้เป็นสำนวนที่ใช้อธิบายสภาพของนักการเมืองคนสำคัญที่ลงสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๒ ก.ค. ๒๕๓๗ แล้วไม่ได้รับเลือกตั้งหรือที่เรียกกันว่า “สอบตก” เช่น พันเอกวินัย สมพงษ์ นายณรงค์ วงศ์วรรณ นายอุทัย พิมพ์ใจชน เป็นต้น ในสังคมไทยนั้นใช้สำนวน “ข้าง” หมายถึง บุคคลที่มีอำนาจและอิทธิพล ข้างเป็นสัตว์ที่มีรูปร่างใหญ่เมื่อล้ม(ตาย) หรือพลาดพลั้งย่อมเป็นไปได้อย่างและเป็นที่น่าสนใจ

ตัวอย่าง

สาวิตต์-ปริษาเสร์สาสอบตกยกทีม ภาคกลางข้างล้มเป็นแถว (มติชน ๓ ก.ค. ๓๘ น.๑๔)

เขียนเหยียบเมฆ

สำนวนนี้ใช้อธิบายลักษณะของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ในขณะที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาลกับนายบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งในขณะนั้นรัฐบาลถูกโจมตีจากฝ่ายค้านว่ามีการทุจริตในการประมูลซื้อเรือดำน้ำ จากบริษัทคอคคุมส์ ประเทศสวีเดนให้กับกองทัพเรือ ซึ่งพลเอกชวลิต ยงใจยุทธได้ออกมาให้ข่าวเกี่ยวกับการตัดสินใจของบริษัทดังกล่าวไม่ให้เข้าประมูลเรือดำน้ำ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับ

รัฐบาลที่กำลังถูกโจมตีในขณะนั้น จึงถูกพรรคฝ่าย
ค้านโจมตีว่าเป็นสิ่งที่ไม่เป็นความจริง เป็นสิ่งที่บุคคล
ที่มีความฉลาดหลักแหลมอย่างพลเอกชวลิต คิดขึ้น
มาเพื่อตอบตาพรรคฝ่ายค้านให้หลงในกลลวง

ตัวอย่าง

รองหัวหน้าพรรคชาติพัฒนาแนะนำให้จับตาลีลา
“เขียนเหยียบเมฆ” ของพลเอกชวลิต ขงใจยุทธ ซึ่งการ
ปล่อยข่าวตัดสิทธิ์บริษัทค็อกคัมส์ไม่ให้เข้าประมูล
ขายเรือดำน้ำเป็นเพียงกลลวง

(สยามรัฐ ๑๓ ธ.ค. ๓๘ น.๑)

ดริมทีม

สำนวนนี้ใช้บรรยายถึง ทีมที่ไฝ่ฝันอยากได้ พรรค
การเมืองที่ดี เหมาะสมเป็นพรรคการเมืองที่ประชาชน
คาดหวัง มีความสามัคคีกันเมื่อกำหนดหน้าที่เป็นฝ่าย
รัฐบาลหรือฝ่ายค้าน แต่การใช้คำว่า “ดริม” ซึ่งใน
ภาษาอังกฤษ หมายถึง ฝัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถ
เป็นจริงได้ การเรียกพรรคการเมืองที่เรียกว่าดริมทีมก็
โดยได้รับอิทธิพลจากวงการกีฬาฟุตบอล คือ ชุดทีม
ฟุตบอลดริมทีมที่สมาคมฟุตบอลคาดหวังว่าทีมฟุต
บอลนี้จะสามารถไปแข่งฟุตบอลโลกได้ ซึ่งถือว่าเป็น
ความฝันของชาวไทยอย่างหนึ่งทำให้เรียกทีมฟุตบอล
นี้ว่า “ดริมทีม”

ตัวอย่าง

การเมืองของไทยนั้นประชาชนไฝ่ฝันว่าสักวันหนึ่งจะ
ได้พบกับดริมทีม แต่ก็กลายเป็นฝันสลายไปซะแล้ว
(ข่าวสด ๑๒ ธ.ค. ๓๘ น.๒)

ใต้โต๊ะ

สำนวนนี้เป็นสำนวนที่มีใช้มาแต่เดิม ซึ่งหมายถึง ดิด
สินบน ในสมัยที่มีนายบรรหาร ศิลปอาชา เป็น
นายกรัฐมนตรี ฝ่ายค้านในสมัยนั้นได้กล่าวว่าการ
ประมูลเรือดำน้ำจากบริษัทค็อกคัมส์ ประเทศสวีเดน

มีการทุจริตติดสินบนจนทำให้เกิดข่าวนี้บนหน้าหนังสือพิมพ์ระยะหนึ่งซึ่งคำว่า “ใต้โต๊ะ” นี้ปรากฏใ้ช้อยู่บ่อยครั้งในช่วงดังกล่าว

ตัวอย่าง

งานประมูลเรือดำน้ำครั้งนี้คาดว่าจะมีอะไรอะไรพิเศษนั้นแหละ “ใต้โต๊ะ” เป็นเรื่องธรรมดาของสังคมไทย (ข่าวสด ๒๑ ธ.ค. ๓๘ น.๕)

ปาหี่การเมือง

สำนวนนี้หมายถึง การที่ฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้านมิได้ตั้งใจจริงในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว หากแต่แสวงสร้างโจมตีนโยบายต่างๆ เพื่อทำตามหน้าที่ที่มี การสร้างว่ามีความขัดแย้งต่อหน้าประชาชนในระหว่างพรรคการเมือง หรือระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายค้าน แต่แท้ที่จริงแล้วต่างยังมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น เปรียบเสมือนการแสดงที่เรียกว่า “ปาหี่” ซึ่งเป็นการแสดงกล หรือกายกรรมของนักแสดงเร่ร่อน

ตัวอย่าง

รัฐบาลไม่เคยที่จะตั้งใจทำงานเอาแต่เล่นปาหี่การเมืองกันประชาชนตาต้า ๆ จะเดือดร้อนทั่วหน้า (ไทยรัฐ ๒๑ ธ.ค. ๓๘ น.๓)

สภาพีเลียง

สำนวนนี้หมายถึง วุฒิสมาชิก แนวคิดหนึ่งทางการเมืองในช่วงที่นายบรรหารเป็นนายกรัฐมนตรีก็คือ การที่จะยกเลิกตำแหน่งวุฒิสมาชิกเพราะเห็นว่าไม่มีประโยชน์ รัฐบาลสามารถดำเนินการบริหารได้โดยที่ไม่ต้องมีวุฒิสมาชิกอีกต่อไป ในบางครั้งก็เรียกวุฒิสมาชิกว่า “พีเลียง”

ตัวอย่าง

ชาติไทยเสนอยกเลิกวุฒิสภา ชี้หมดยุคสภาพีเลียง (ไทยรัฐ ๒ ต.ค. ๓๘ น.๑)

โสเภณีการเมือง

สำนวนนี้ใช้ในการบรรยายถึงสภาพของส.ส.เก่าในพรรคการเมืองต่างๆ ในช่วงก่อนการเลือกตั้งในวันที่ ๒ ก.ค. พ.ศ. ๒๕๓๘ ส.ส.จำนวนมากย้ายไปสังกัดพรรคใหม่ที่มีภาพลักษณ์และกระแสความนิยมมาก และในขณะเดียวกันได้มีพรรคการเมืองบางพรรคต้องการได้รับเสียงข้างมากในสภาเพื่อประโยชน์ที่พรรคคนจะได้จัดตั้งเป็นรัฐบาลและหัวหน้าพรรคจักได้เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้ซื้อตัวส.ส.บางคนทีคาดว่าจะได้รับการเลือกตั้งเป็นส.ส.อีกครั้งอย่างแน่นอนเข้าพรรคคน โดยใช้เงินจำนวนมาก มีสำนวนอีกหลายสำนวนที่เกี่ยวกับส.ส.ที่ประพฤติตนเช่นนี้ เช่น “ขายตัว” “สัว์การเมือง” “สมสู” เป็นต้น การที่ส.ส. ถูกเรียกว่าเป็น “โสเภณีการเมือง” เพราะเห็นว่าไม่มีอุดมการณ์ในทางการเมือง หวังเพียงจะมุ่งรักษาประโยชน์ หรือหวังทรัพย์โดยมิได้คำนึงถึงสิ่งใด เปรียบเสมือนโสเภณีที่ต้องขายบริการเพื่อความอยู่รอด โดยที่ไม่สนใจว่าจะมีความสัมพันธ์กับผู้ใด เพียงหวังแต่ทรัพย์สินเท่านั้น

ตัวอย่าง

กลุ่มสุดท้ายคือนักการเมืองที่ถูกประนามว่าเป็น “โสเภณีการเมือง” เป็นกลุ่มที่ไม่มีอุดมการณ์และเหตุผลใดๆ ในวิถีทางการเมืองโดยมุ่งหวังเพียงเพื่อขายตัวพร้อมที่จะสมสู่กับพรรคการเมืองที่ทุ่มเงินกว่าล้านซื้อ (ไทยรัฐ ๒๖ พ.ค. ๓๘ น.๑๗)

หลงจู๋เสียศูนย์

สำนวนนี้ใช้เพื่อบรรยายสภาพของนายบรรหาร ศิลปอาชาเมื่อถูกโจมตีในเรื่องของนโยบายการบริหารงานจากการที่นายบรรหาร มีเชื้อสายจีน และก่อนหน้าที่จะเข้ามาบริหารทางการเมืองนั้นเป็นคหบดีที่ร่ำรวยมากในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงถูกเรียกว่า “หลงจู๋” และเสียศูนย์นั้นหมายถึง ไม่ตรง ไม่สามารถ

ประกอบอยู่ได้ สูญเสียมาตรฐาน

ตัวอย่าง

ประมุขเรือดำน้ำงานนี้เป็นพิษเล่นเอาบึ้กบริหาร
กลายเป็น “หลงฐีเสี่ยศูนย์”

(ไทยรัฐ ๒๓ ธ.ค. ๓๘ น.๓)

เหล่าเก่าในขวคใหม่

สำนวนนี้ใช้อธิบายถึงส.ส. ในช่วงหลังจากการเลือกตั้ง
และนายบรรหาร ศิลปอาชา ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
นายกรัฐมนตรี ในการเลือกตั้งครั้งนี้ปรากฏว่ามีส.ส.
จำนวนมากต่างย้ายพรรค เพื่อผลประโยชน์ในการให้
ได้รับเลือกตั้งคือย้ายเข้าพรรคที่มีภาพลักษณ์ดีกว่า
พรรคเก่าของตน หรือพรรคที่มีกระแสความนิยมของ
ประชาชนมากในขณะนั้น และส.ส.เหล่านี้ก็ได้รับ
เลือกเป็นส.ส.อีก แม้ว่าจะเปลี่ยนพรรคใหม่ แต่ก็ยัง
เป็นบุคคลเดิมโดยมิได้เปลี่ยนแปลง หรือดีขึ้นกว่าที่
เป็นอยู่จึงเปรียบได้กับการนำเหล่าเก่าไปใส่ในขวค
ใหม่ซึ่งจริง ๆ แล้วยังเป็นเหล่าเก่านั้นเอง

ตัวอย่าง

ศัพท์สแลงต่างๆ ที่นำมาใช้ทุกวันนี้ เช่น เสียบ ฉีก
พลิก พลั่ว ตลบตลวงไปวันๆ ช่างเหมาะสมกับ
คาแร็กเตอร์ของนักการเมืองไทย ในยุคโลกาภิวัตน์
เป็นอย่างยิ่ง วกไปวนมาเหมือนเหล่าเก่าในขวคใหม่
ซ้ำๆ ซากๆ จนน่าเบื่อหน่าย

(สยามรัฐ ๑๕ เม.ย. ๓๘ น.๒)

๓. ความสัมพันธ์ของการใช้ถ้อยคำที่เป็นสำนวนกับสังคมไทยในช่วงปีพ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๓๘

สภาพเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นนั้นมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดการใช้ถ้อยคำ
ที่เป็นสำนวน เพราะถ้อยคำเหล่านั้นสามารถแสดงให้เห็นว่า ในขณะนั้นได้เกิดเหตุการณ์ใดบ้างในการ
เสนอข่าวในหนังสือพิมพ์นักข่าวจะนำถ้อยคำที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจ
ใจ หรือ เห็นภาพเหตุการณ์นั้นๆ ได้อย่างชัดเจน ผู้อ่านข่าวการเมืองจะเข้าใจสิ่งต่างๆ โดยผ่านการใช้

สำนวนในบริบทต่างๆ จำนวนเหล่านั้นจึงสะท้อนให้เห็นความคิดของคนในสังคมขณะนั้นว่าไปในทางใด ยึดถือค่านิยมอะไร เหมือนหรือเปลี่ยนแปลงไปประการใด จากการศึกษาพบว่าถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนสามารถแสดงลักษณะทางสังคมได้ดังนี้

๓.๑. ความเชื่อ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนจำนวนมากที่แสดงถึงความเชื่อต่างๆ ในสังคมไทยทั้งความเชื่อถือและศรัทธาในพุทธศาสนา และความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ความเชื่อนั้นเป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึง ความคิดของบุคคลในด้านข้อเท็จจริง จะเป็นข้อเท็จจริงในเรื่องใดก็ได้ โดยเชื่อว่าเป็นเช่นนั้น เป็นเช่นนั้น ซึ่งอาจจะถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่ก็ได้ ความเชื่อในเรื่องต่างๆ ของคนในสังคมไทยอาจเป็นความเชื่อที่อยู่บนพื้นฐานของความเชื่อทางศาสนา ความเชื่อในอำนาจเร้นลับหรือสิ่งเหนือธรรมชาติ ความเชื่อนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของคนในสังคม เช่น กรรมเวร กรรมใดใครก่อ บุญพาวาสนาส่ง ร่วงทรง ปลุกผี เต็มเป็นเจ้าเข้า เป็นต้น

๓.๒. มีระบบอุปถัมภ์ (Patron - Client Relationship) ระบบอุปถัมภ์หมายถึงระบบที่เพื่อนหรือญาติช่วยเหลือกัน เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน เช่น การช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเจ้านายกับลูกน้อง เจ้านายที่มีสถานภาพสูงกว่าสามารถช่วยเหลือลูกน้องหรือผู้น้อย เช่น การฝากบุคคลเข้าทำงาน เข้าเรียนในสถานศึกษาโดยมิต้องผ่านการสอบคัดเลือก เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน ลูกน้องหรือผู้น้อยก็อาจช่วยเหลือเจ้านายด้วยการรับใช้สิ่งที่นายต้องการ หรือด้วยการให้ความเคารพ ยกย่อง หรือให้เกียรติของเจ้านายตามแต่โอกาสจะอำนวย ในสังคมไทยนั้นจะยกย่องผู้ที่มียศฐาบรรดาศักดิ์ หรือผู้ที่รับราชการ ว่าเป็นผู้ที่มีเกียรติมาก เช่น ลูกหาบ มือไม้ ส่วย เซลียร์ เด็กฝาก เป็นต้น

๓.๓. มีการใช้เงินซื้อเสียง หมายถึง การที่สังคมยกย่องหรือเชิดชูบุคคลที่มีเงินมาก มากกว่าการยกย่องเชิดชูบุคคลที่ทำความดี หรือการที่คนในสังคมสามารถยอมกระทำการใดๆ ไม่ว่าจะเป็ทางที่ดี หรือ ชั่วเพื่อแลกกับเงินตรา เช่น ม่านสีม่วง คีนหมาฮอน ซื้อสิทธิขายเสียง ธนาธิปไตย เป็นต้น

๓.๔. การไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือกติกา หมายถึง การที่บุคคลในสังคมมิเป็นกฎหมายสูงสุดได้ทำการ ตามระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในสังคม สำหรับประเทศไทยนั้นรัฐธรรมนูญแต่อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญของไทย ก็ได้ถูกยกเลิกหลายครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังการยึดอำนาจด้วยและกำลังทางทหาร ที่เกิดขึ้นหลายครั้ง เช่น ใน วันที่ ๒๓ ก.พ. พ.ศ. ๒๕๓๔ มีการยึดอำนาจทางการเมือง การปฏิบัติราชการที่ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ทำให้เกิดสำนวนที่สะท้อนให้เห็นภาพการไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นั้นๆ เช่น วงจรอุบาทว์ ย้ายฟ้าผ่า ย้ายข้ามห้วย คนนอก ล้อบบี้ เป็นต้น

๓.๕ การประพุดติมิชอบในวงราชการ หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนที่แสดงถึงการประพุดติมิชอบในการทำงาน ได้แก่การติดสินบน การทรยศ คดโกง มักเป็นเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเงินตราจำนวนมาก เช่น กังฉิน เขม็อบ ฮั่ว กาบ ไต้โต๊ะ ติดสินบน หลังบ้าน เป็นต้น

๓.๖ ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมไทยในช่วงที่ศึกษามีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงมีสำนวนหลายสำนวนที่นำมาจากภาษาที่ใช้เฉพาะในวงการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น ฮอตไลน์ ไฮเทค ออนไลน์ จูนคลื่น เป็นต้น

๓.๗ อิทธิพลของสื่อสารมวลชน วงการสื่อสารมวลชนของไทยในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้ามาก ถ้อยคำต่าง ๆ ที่ใช้ในสื่อมวลชนแขนงต่างๆ สามารถแพร่ไปได้อย่างรวดเร็ว และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ความคิดความเชื่อของคนในสังคม สำนวนที่ใช้ในข่าวการเมืองอาจจะมาจากชื่อเพลง เนื้อเพลง ชื่อภาพยนตร์ ชื่อละคร คำพูดของตัวละครทางโทรทัศน์ ชื่อรายการโทรทัศน์ คำพูดจากโฆษณา เป็นต้น ที่แพร่ทางสื่อมวลชน สำนวนเหล่านี้จึงแสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทไม่น้อยต่อพฤติกรรม ความคิดและการใช้ภาษาของคนในสังคมปัจจุบัน เช่น รมณ์บ่จอย มองต่างมุม เก็บเสื้อผ้า ยัดใส่กระเป๋่า ซ้ำไปต้อย สัมหล่น เป็นต้น

จากการศึกษาสำนวนที่ใช้ในข่าวการเมืองนี้ทำให้เห็นว่า การนับถือและศรัทธาในพุทธศาสนาในสังคมไทยนั้นจะเป็นความเชื่อที่ควบคู่ไปกับความเชื่อทางไสยศาสตร์ ระบบการเมืองนั้นยังเป็นการเมืองในระบบประชาธิปไตยที่ยังไม่สมบูรณ์เพราะยังคงมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง มีระบบอุปถัมภ์ที่ทำให้พัฒนาการทางการเมืองไม่ได้เต็มที่ และบุคลากรทางการเมืองยังไม่รักษาคุณกณณ์ต่างๆ ทางการเมืองที่มีอยู่ นอกจากนี้สำนวนในข่าวยังแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอิทธิพลของการสื่อสารมวลชน ที่มีส่วนทำให้วิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป